

ՄԱՐԶԻԿ

ՀԱՆՐԱՊԵՏ

مارزقك

مجلة رياضية شهرية
تصدرها جمعية الهومذتمن ببيروت

marzig

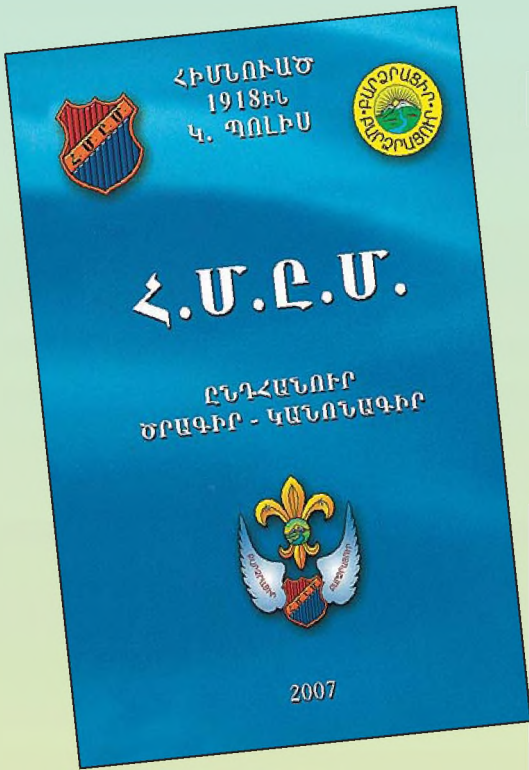
SPORTS MAGAZINE

ԻԶ. ՏԱՐԻ, 2007, ԹԻԻ 12 (306) VOL. XXVI N° 12 السنة السادسة والعشرون العدد الثانية عشر

ԾԱՌԱՅԵԼ ԱՍՏՈՒԾՈՅ, ԱԶԳԻՍ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԻԶԻՍ

Հ.Մ.Ը.Մ.
ԱԼՄԵԼՕ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԾՐԱԳԻՐ - ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչության նախաձեռնությամբ, Պեյրուքի մէջ լոյս տեսաւ միութեան ընդհանուր Ծրագիր - Կանոնագիրին գիրքը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի 9րդ Պատգամաւորական ժողովին կողմէ կարգ մը բարեփոխութիւններու ենթարկուելէ ետք:

Գիրքը, Պատգամաւորական ժողովին որոշումով, կը մէկտեղէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ծրագիրը, Կանոնագիրը, Սկաուտական Կանոնագիրը, Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումներու Ծրագիր-Կանոնագիրը, ինչպէս նաեւ՝ միութեան ժողովական եւ վարչական կանոնները:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ծրագիր - Կանոնագիրը որդեգրուած է միութեան առաջին Պատգամաւորական ժողովին, 1974ին: Այնուհետեւ, օրուան պահանջներուն հետ քայլ պահելով, ան բարեփոխ-

ուած է 6 անգամ՝ 1979ին, 1983ին, 1991ին, 1999ին, 2003ին եւ 2007ին, Պատգամաւորական 2րդ, 3րդ, 5րդ, 7րդ, 8րդ եւ 9րդ ժողովներուն կողմէ:

102 էջերով ներկայ գիրքը լոյս տեսած է զեղատիպ կողքով եւ գունաւոր կարգ մը էջերով: Գիրքին առաջին էջերով (էջ 7-8) միութեան Ծրագիրը (Անուն, Նպատակ, Միջոցներ) կը ներկայացուի հետեւեալ ձեւով.-

ԱՆՈՒՆ

ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Միութիւնս կը կոչուի Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ. եւ սկաուտներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր նպատակը կ'իրագործէ.-

ՆՊԱՏԱԿ

Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան (Հ.Մ.Ը.Մ.) նպատակն է.-

ա) Պատրաստել ֆիզիքայէն տոկուն, իմացական եւ հոգեկան բարձր արժանիքի տէր հայեր եւ տիպար քաղաքացիներ,

բ) Սորվեցնել Միութեան անդամներուն ըլլալ չարքաշ եւ արի, ազգասէր եւ հայրենասէր, օրինապահ եւ կարգապահ,

գ) Չարգացնել անոնց մօտ պարտականութեան գիտակցութիւն, պատասխանատուութեան եւ պատուի զգացում, համերաշխութեան եւ փոխադարձ օգնութեան ոգի,

դ) Համակել անոնց միտքն ու սիրտը մարզական ազնււագոյն ոգիով:

Ա. Սկաուտութեամբ,
Բ. Ընդհանուր մարմնակրթանքով եւ մարզախաղերով,

Գ. Դասախօսութիւններով եւ հրապարակային ձեռնարկներով,

Դ. Հրատարակութիւններով,

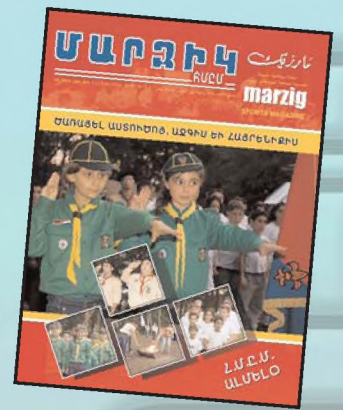
Ե. Ակումբներով եւ մարզարաններով:

Ընդհանուր Ծրագիր – Կանոնագիրի գիրքին PDF օրինակը կարելի է ամբողջութեամբ գտնել Հ.Մ.Ը.Մ.ի համացանցի կայքէջին մէջ՝ www.Homenetmen.org

ԹԻՒԻՆ ՆԻՒՆԵՐԸ

MARZIG SPORTS MAGAZIN EDITED MONTHLY BY HOMENETMEN
 سارزىك مجلة رياضية شهرية تصدرها جمعية المونتيم الرياضي

Մարզական ամսաթերթ
 Հրատարակությունը Հ.Ս.Ը.Մ.ի
 ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
 ԻՋ. ՏԱՐԻ, 2007, ԹԻՒ 12 (306)

19

Հ.Ս.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԿԵԱՔ

- Խմբագրական 2
- Մեր Տեսակցությունները 3
- Գրախօսական 6
- Ապրումներ 9
- Յուշեր 14
- Մասնաձիղէ Մասնաձիղ 19
- Մեր Կորուստները 37

29

24

ՔԱԺԻՆՆԵՐ

- Պատմական 12
- Մանկապատանեկան 38
- Տարբեր Հայեացքով 40

ԽՄԲԱԳԻՐ
 Վիգէն Աւագեան
 ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՍ
 Սեդա Պէշլեան
 Սեւան Նազարեան
 «ՄԱՐԶԻԿ»-Ի ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ
 Արօ Մոսիկեան
 Գօգօ Մկրտիչեան
 Վահան Համամճեան
 Տիրան Շահինեան
 Սալբի ճէճեան
 Վահէ Թանաշեան

ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԻՆ
 Յակոբ Մանուկեան, Չարեհ
 Սափարզեան, Շահպան, Խորէն
 Քիրազեան, Կարպիս Գոյլումճեան
 Եւ շրջաններու թղթակիցներ:
 Էջադրում - Չարեհ Չէօրէքճեան
 Գրաշարութիւն - Վերա Բարսեղեան
 Colour Separation - Photogravure Paklayan
 Կողքի Ձեւաւորում Տպագրութիւն

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՑԷ
 Պուրճ Համուտ, Ճինիշեանի Թաղ
 «Սեւան» Շէնք, Գ. Յարկ
 Հեռ: 01/248043, Fax: 01/260117
 E-mail: marzig@homenetmen.org
 P.O. Box: 80486 B. Hammoud, Lebanon

ՏՐՈՒՄ
 Լիբանանի մէջ թերթին
 հատավաճառի սակն է 3000 Լ.ո.:
 Տարեկան բաժանորդագրութեան սակ
 ճշդուած է 35000 Լ.ո.:
 Լիբանանէն դուրս թերթին
 բաժանորդագրութիւնը
 կը կատարեն Հ.Ս.Ը.Մ.ի Մեկուսի
 Եւ Շրջանային Վարչութիւնները:
 Թերթը ուղղակի Լիբանանէն
 կը ստացուի անձնական
 բաժանորդագրութեամբ
 (Տարեկան սակ՝ Միջին Արեւելեան
 եւ Եւրոպական երկիրներ \$50,
 Ամերիկա եւ Աւստրալիա՝ \$55):

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԱՊՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

«Ազգային գիտակցություն»-ը յաճախ կրկնուող խօսք մըն է մեր առօրեային մէջ: Միութենական ժողովներու ընթացքին ամէնէն շատ արծարծուած օրակարգի նիւթերէն մէկն է անհկա:

Գիտակցիլ՝ կը նշանակէ ճանչնալ, հասկնալ, դատողութեամբ ծանօթանալ երեւոյթի մը կամ ճշմարտութեան մը:

Գիտակցութիւնը աստիճաններ ունի: Ամէն մարդ նոյն չափով կրնայ գիտակց չըլլալ: Գիտակցութեան մակարդակը կախում ունի տարիքի հասունութենէն, կեանքի փորձառութենէն, մտքի կարողութենէն եւ զարգացումէն:

Կեանքի մէջ գիտակցութեամբ շարժիլը մեծ առաւելութիւններ կու տայ մարդոց, քանի ճամբան լուսաւորող ճրագն է ան, որուն շնորհիւ կարելի կը դառնայ առաջը առնել խարխափումներու եւ սայթաքումներու:

Մարդոց մեծամասնութիւնը, դժբախտաբար, անբաւարար գիտակցութեամբ կը վարէ իր կեանքը: Քիչեր ճիգ կը թափեն խորապէս ճանչնալու իրենք գիտենք եւ իրենց շրջապատը: Այդ պատճառով ալ անոնք կը դիմագրաւեն տեսակաւոր դժուարութիւններ: Այլապէս, ինչքան հարցեր պիտի խնայուէին, եթէ մարդիկ ամբողջական գիտակցութիւնը ունենային իրենց իսկական կարողութիւններուն, ցանկութիւններուն եւ միջոցներուն, առանց թերագնահատելու կամ գերագնահատելու իրենք գիտենք:

Անհատական շահերու եւ ուժերու գիտակցութենէն վեր գոյութիւն ունի հաւաքական ձգտումներու եւ որոնումներու գիտակցութիւն մը: Այս ալ աստիճանաբար կը լայննայ ընտանիքէն դէպի գերդաստանը, գերդաստանէն դէպի միութիւնը եւ ամբողջ ազգը:

Յետեւաբար, ազգային գիտակցութիւն կը կոչուի այն հասկացողութիւնը, զոր անձ մը կը կազմէ ամբողջ ազգի մը պատկանող հասարակաց շահերու եւ իտէալներու մասին:

Եւ դեռ, ազգային գիտակցութենէն վեր կայ համամարդկային գիտակցութիւնը, այսինքն բովանդակ մարդկութեան վերաբերող իրաւունքներու ըմբռնողութիւնը, առանց որուն մարդ միշտ կը մնայ թերի:

Այս բոլորին մէջ, ազգային մտահոգութիւններով, մեզ ամէնէն աւելի հետաքրքրողը ազգային գիտակցութիւնն է, որովհետեւ մարդու մը ազգասիրութիւնը կը խարսխուի իր ազգային գիտակցութեան վրայ: Ազգասիրութիւնը ինքնաբոլոր զգացում է, որ մարդու մը սրտէն կը բխի եւ մեծ գոհողութիւններու գնով զայն կ'առաջնորդէ նուիրական արարքներու, բայց եթէ ան չամբանայ ազգային գիտակցութեամբ, չի գոյատեւեր եւ պէտք եղած ձեւով չարդիւնաւորի:

Ազգային գիտակցութիւնը որքան զօրանայ միութեան մը կամ ժողովուրդի մը մէջ, այնքան անկերպարան բազմութիւնները կը դառնան միասնական կամքով եւ ապրումներով օժտուած միաձոյլ ազգ:

Ով որ կ'ուզէ իր ժողովուրդին հարազատ եւ օգտակար մէկ անդամը ըլլալ, ով որ իրապէս ազգասէր է, ամէնէն առաջ պէտք է խորացնէ իր ազգային գիտակցութիւնը: Պէտք է լաւ ճանչնայ իր ժողովուրդը, անոր Դատը եւ արդար իրաւունքներու հետապնդման պայմանները: Ան պէտք է լաւ ճանչնայ նաեւ իր ապրած գաղութը, գաղութին շահերը, առաջնահերթութիւնները եւ այն բոլոր կարելիութիւնները, որոնք կրնան նըպաստել գաղութին զաւակները հա՛յ պահելու եւ անոնց ներուժը հայութեան հաւաքական շահերուն ծառայեցնելու:

Յարցեր են ասոնք, որոնք կապուած են մարդոց ազգային գիտակցութեան չափին ու որակին, եւ որոնք մեծ նշանակութիւն ունին Հ.Ս.Շ.Մ.ի նման ազգանքէր գործունէութիւն ծաւալած միութիւններու համար, այսօր եւ վա՛ղը:

ՀՈՒՆԳԱՐԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԵՒ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ ԽՕՍԵԼՈՎ՝

Հ.Մ.Ը.Մ. ԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ ԿԱՐՈՂԱՑՄԵ ԻՐ ՇՈՒՐՋ ՄԹՆՈՒՈՐՏ ԵՒ ՇՐՋԱՆԱԿ ՍՏԵՂԾԵԼ

«ՄԱՐԶԻԿ» ԻՆ Կ'ԸՍԷ ՊՈՒՏԱՓԷՇԹԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԵՂԲ. ՆԻԿՈՂՈՍ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուտափեշթի մասնաճիւղը միութեան նորագոյն մասնաճիւղերէն մէկն է, որուն կ'արժէ ծանօթանալ անպայման, մասնաւոր որ Հունգարիոյ հայ գաղութը ինքնին նորութիւն է մեզի համար: Կրնա՞ք ամփոփ գիծերով ներկայացնել մասնաճիւղը եւ ցարդ անոր կատարած աշխատանքները:

- Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուտափեշթի մասնաճիւղը հիմնուեցաւ 28 Մայիս 2005ին: Հիմնադիր անդամները՝ ես եւ քանի մը այլ եղ-

բայրներ, շատ լաւ կապեր ունէինք Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վիեննայի մասնաճիւղի անդամներուն հետ: Քանի մը անգամ հանդիպումներ ունեցանք իրենց հետ եւ տեսանք, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը շատ լաւ աշխատանքներ կը տանի եւ մենք պէտք ունինք նման աշխատանքներու: Հետեւաբար, կապուեցանք իրենց եւ խնդրեցինք միութեան մեծ ընտանիքին անդամակցութիւնը:

Մեր խնդրանքին պատասխանը չուշացաւ եւ 28 Մայիս 2005ին Պուտափեշթ այցելեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան օրուան անդամ եղբ. Մանուէլ Մարսէլեանը: Իր ներկայութեամբ, Պուտափեշթի քաղաքապետարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան նուիրուած ձեռնարկ մը, որուն ներկայ գտնուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վիեննայի մասնաճիւղէն 32 քոյր-եղբայրներ եւ Պուտափեշթի գաղութէն 90 հայորդիներ: Ձեռնարկին յաջորդեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղին հիմնադիր ժողովը, որուն մասնակցեցան բոլորը, մեծ գոհունակութեամբ ողջունելով այս կարեւոր նախաձեռնութիւնը:

Եղբ. Մարսէլեան Կեդրոնական Վարչութեան խօսքը փոխանցելէ ետք, ժողովին ներկայացուց նորաստեղծ մասնաճիւղին վարչական կազմը եւ ատենապետին փոխանցեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշն ու կանոնադիրը:

Մասնաճիւղին ֆութպոլիստները (ձախին) Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի 30ամեակի «Սուրէն Մուրատեան» մրցաշարին, Փարիզ:

Կը յիշէ՞ք առաջին վարչական կազմը:

- Անշո՛ւշտ: Եղբ. Նիկոլոս Յակոբեան՝ ես ատենապետ, քոյր Հայաստան Աղէկեան փոխ ատենապետուհի, եղբ. Աղամ Սարգրեսան ատենադպիր, եղբ. Գագիկ Ճոթեան գանձապահ, եղբ. Յարութիւն Բարգարանեան, քոյրեր Էրմոնի Մարթայեան եւ Լիլիթ Ուղամեան խորհրդականներ:

Մասնաճիւղը քանի՞ հոգիով սկսաւ իր աշխատանքներուն:

- 11 հոգիով:

Իսկ այսօր քանի՞ անդամ կը հաշուէ ան:

- Այսօր, իր հիմնադրութենէն երկուքուկէս տարի ետք, մասնաճիւղին անդամներուն թիւը հասած է 40ի: Մասնաճիւղը ունի 11 հոգիինոց վարչութիւն: 2007ին մենք մասնակցեցանք Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի «Սուրէն Սուրատեան» ֆուտբոլի մրցաշարքին, Փարիզ: Կրնանք ըսել, որ Հ.Մ.Ը.Մ. կարճ ժամանակի մէջ կարողացաւ իր շուրջ մթնոլորտ եւ շրջանակ ստեղծել: Բազմաթիւ հայեր, որոնք իրարու չէին ճանչնար, հայրութենէ հեռու կը մնային, Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխոյժ գործունէութիւնը տեսնելով՝ եկան եւ անդամակցեցան մասնաճիւղին:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուտափէշթի ֆութպոլի խումբը:

Ի՞նչպիսի գործունէութեան կ'ակնարկէք:

- Մարզական գործունէութեան մասին կը խօսինք յատկապէս: Հ.Մ.Ը.Մ. Պուտափէշթի մէջ ունի ֆուտբոլի խումբ, փինկ-փոնկի եւ ճատրակի մարզիկներ: Շուտով կ'ունենանք նաեւ փոխպոլի խումբ: Մենք վարձած ենք ֆուտբոլի դաշտ, ուր տեղի կ'ունենան մեր փորձերը: Ճատրակի եւ փինկ-փոնկի պարագային, համաձայնութիւններ ունինք դպրոցներու հետ, որոնց սրահներուն մէջ կը կատարենք մեր փորձերը:

Ակնբային յարմարութիւններ ունի՞ք: Ո՞ր եւ ի՞նչպէս կը կատարէք ձեր ժողովները:

- Մեր յարմարութիւնները շատ են, որովհետեւ մենք յատուկ կարգավիճակ ունինք Հունդարիոյ մէջ: Այդ մասին կրնանք առանձին խօսիլ: Ըսեմ, որ պետութիւնը յատուկ կեդրոն մը տրամադրած է Հունգարիոյ Հայկական Ինքնավարութեան: Սկիզբը, մեր ժողովները կը գումարէինք հոն, որովհետեւ մեր անդամները անդամ էին նաեւ Ինքնավարութեան եւ որեւէ հարց չկար այդ գծով: Վերջերս, պետութիւնը տրամադրեց նաեւ երկրորդ շէնք մը, իբրեւ Հայկական Մշակութային կեդրոն գործածելու համար: Հիմա հոն է որ կը դործէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեր մասնաճիւղը: Ամսական մեր ժողովները կը կատարենք նոր կեդրոնին մէջ:

Ի՞նչ պետք է հասկնալ Հունգարիոյ Հայկական Ինքնավարութիւնը ըսելով:

- 1994ին, Հունգարիոյ պետութիւնը երկրին 13 փոքրամասնութիւններուն, անոնց կարգին նաեւ հայերուն, իրաւունքը տուաւ առանձին ինքնավարութիւններ ստեղծելու եւ իր՝ պետութեան

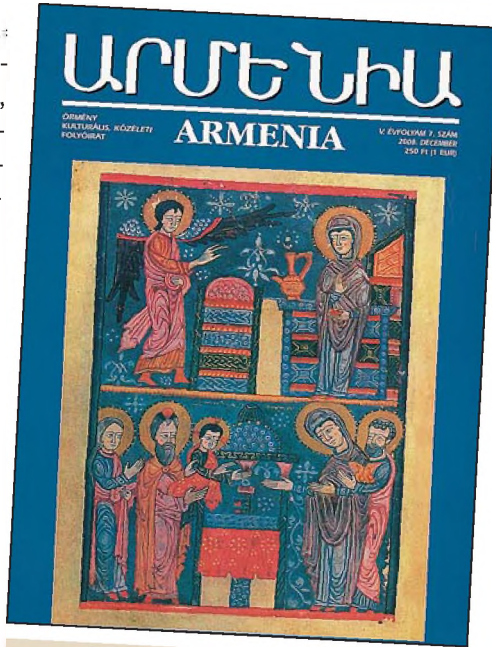
նիւթական աջակցութեամբ գործելու: Բացատրեմ ինչպէս. Հունգարիոյ խորհրդարանական ընտրութիւններու օրերուն, միաժամանակ տեղի կ'ունենան նաեւ ազգային փոքրամասնութիւններու երեսփոխանական ընտրութիւններ: Իւրաքանչիւր փոքրամասնութիւն կ'ընտրէ իր խորհրդարանը, այս պարագային՝ ինքնավարութիւնը: Հայութիւնը բաժնուած է 35 թաղամասերու մէջ: Իւրաքանչիւր թաղամասէ կ'ընտրուի 5 հայ երեսփոխան: Կը յառաջանայ 175 հոգինոց երեսփոխանական կազմ, որմէ կը կազմուի դեկավար մարմին՝ 25 հոգինոց:

Իսկ ի՞նչ իրաւասութիւններ կը վայելէ այս խորհրդարանը, ձեր բառերով՝ ինքնավարութիւնը:

- Ինքնավարութեան իրաւասութիւնները շատ են: Ան կը ներկայացնէ հայութիւնը՝ յաջա պետութեան: Ունի նախագահ, փոխ նախագահ, կոմիտէներ, պետութեան կողմէ տրամադրուած կեդրոն (Պուտափէշթ, Պալաթինոս փողոց 2) եւ «Արմենիա» անունով թերթ: Ինքնավարութիւնը կը զբաղի հայր հայ՝ պահելու աշխատանքով: Մենք պարտաւոր ենք հայ մշակոյթը, լեզուն պահպանել եւ հայութիւնը յուզող հարցերով զբաղիլ:

Եկեղեցւոյ հարցերով ալ չի զբաղի՞ր ան:

- Եկեղեցին առանձին հարց է: Դժբախտաբար, եկեղեցական հարցերը այսօր շատ են Հունգարիոյ մէջ: Հունգարիոյ հայութիւնը հինէն ի վեր կապուած է Միսիթարեաններու: Հիմա հունգար եկեղեցւոյ կաթողիկէ կարտինալը Միսիթարեան եկեղեցին առած է միաբանութեան ձեռքէն եւ մենք զրկուած ենք եկեղեցի ունենալու կարելիութենէն: Մեր մեծագոյն աշխատանքն է եկեղեցին իր տիրոջ՝ հայութեան վերադարձնելը: Հունգարիոյ բոլոր հայերը առաքելական են եւ կը հետեւին Միսիթարեան միաբանութեան, որովհետեւ օրէն Միսիթարեանները ներկայութիւն եղած եւ գործած են Հունգարիոյ մէջ:

Հունգարիոյ Հայկական Ինքնավարութեան պաշտօնաթերթ «Արմենիա»-ի Դեկտ. 2007ի թիւը:

Որքանով կը գնահատուի այսօր հունգարահայ գաղութը եւ հայ մնալու ի՞նչ կարելիութիւններ ունի ան:

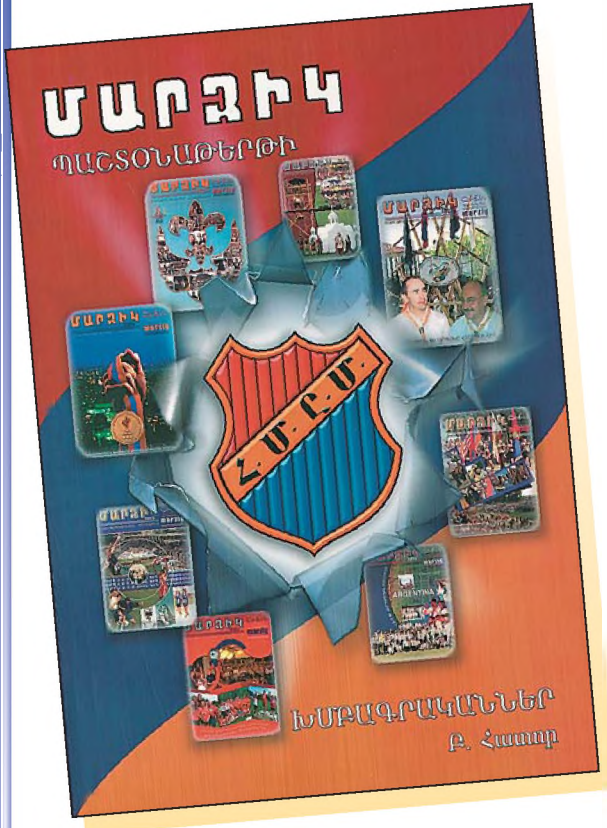
- Հունգարիոյ հայութիւնը այսօր կը հաշուէ 10-12 հազար, ցրուած՝ տարբեր շրջաններու մէջ: Մեծամասնութիւնը Հունգարիա ծնած-մեծցածներ են, որոնք հայերէն լաւ խօսիլ չեն գիտեր: Կան նաեւ հայերէն լաւ խօսիլ գիտցողներ, որոնք Հայաստանէն, Իրանէն, Լիբանանէն, Սուրիայէն կամ Կիպրոսէն են: Օրինակ՝ ես ծնած եմ Հայաստան եւ 18 տարիէ կ'ապրիմ Հունգարիա:

Հունգարիոյ մէջ հայ մնալու գլխաւոր միջոցը հայկական դպրոց ունենալն է: Մենք ունինք կիրակնօրեայ դպրոց մը, ուր կը սորվեցնենք հայերէն եւ հայոց պատմութիւն: Դպրոցը կը գործէր Հայկական Ինքնավարութեան Կեդրոնին մէջ, իսկ հիմա արդէն փոխադրուած է Հայկական Մշակութային Կեդրոն:

Մենք ունինք «Արմենիա» երկլեզու թերթը, որ տարին յոյս կը տեսէ եօթը թիւ՝ հայերէն եւ հունգարերէն: Թերթին պատասխանատու խմբագիրը ես եմ, գլխաւոր խմբագիրը Գագիկ Զոթեանն է: Երկուքս ալ Հ.Մ.Ը.Մ.ական: Գաղութին մէջ կը գործեն շուրջ 20 հայկական կազմակերպութիւններ, ինչպէս՝ «Հայ ժողովուրդ», «Սփիւռք», «Կիլիկիա», «Արարատ», «Հայ մշակոյթի հիմնադրամ» եւ այլն: Բոլորին ալ նպատակը նոյնն է՝ պահպանել Հունգարիոյ հայ սփիւռքը:

Ի՞նչ կարելի է ըսել հայութեան հանդէպ հունգար ժողովուրդին եւ պետութեան կեցուածքին մասին:

- Հունգարիոյ պատմութեան մէջ հայ ժողովուրդը կատարած է դրական մեծ դեր: Հունգար ժողովուրդը քաջածանօթ է հայոց պատմութեան: Տարիներ շարունակ Հունգարիոյ կառավարութիւններուն մէջ եղած են հայեր: Հունգար ազատագրական շարժումին մէջ եւս եղած են հայեր: Պետութեան վերաբերումը 1994էն ասդին քաջալերական է: Կացութիւնը չի նմանիր Պուլկարիոյ, Ռումանիոյ կամ որեւէ այլ երկրի: Հունգար ժողովուրդը յատուկ հոգածութիւն կը ցուցաբերէ իր փոքրամասնութիւններուն: Պետութիւնը տարեկան 150 հազար տոլար կը յատկացնէ Հունգարիոյ Հայկական Ինքնավարութեան, իսկ 40 հազար տոլար՝ Հայկական Մշակութային Կեդրոնին: Մենք նիւթականի հարց չունինք, հայ մնալու հարց ունինք: Ճիշդ է, մենք Ցեղասպանութիւն չենք տեսած, սակայն հայ ըլլալով կը կրենք մեր նախնիներուն բոլոր ցաւերը: Հայկականութիւնը մեր արեան մէջ է եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ը լաւագոյն միջոցն է այդ հայկականութիւնը ապրելու եւ անով նոր սերունդները ապրեցնելու:

«ՄԱՐԶԻԿ»Ի ԻՄՔԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ Բ. ՀԱՏՈՐԸ

Յակոբ Մանուկեան ՊԵՅՐՈՒԹ

ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական վարչութիւնը 1990ին առանձին Հատորով մը լոյս ընծայեց «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի խմբագրականները: Սոյն հրատարակութիւնը օրին արժանացաւ իր ընթերցողներուն ջերմ գնահատանքին:

Արդարեւ, Ա. Հատորի յաջողութենէն քաջալերուած, անոր հրատարակութենէն ուղիղ 17 տարի ետք, 2007ին, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական վարչութիւնը Բ. Հատորով լոյս ընծայեց 1990էն ի վեր գրուած «Մարզիկ»ի «գաղափարական ուղի ճշդող խմբագրականները»:

Ըստ հրատարակիչներուն, «Մարզիկ»ի Բ. Հատորը բովանդակող խմբագրականները ունին բարոյական նկարագիր: Անոնք չեն պատկանիր որոշ ժամանակաշրջանի մը միայն, այլ կ'ընթանան դէպի ապագան՝ քայլ պահելով ժամանակի հորիզոնի հետ: Անոնք կը վերաբերին հայակերտումի, հայապահպանումի, համաշխարհայնացումի, այլասերումի, նիւթապաշտութեան եւ կենսական այլ հարցերու ու երեւոյթներու:

Ըստ հրատարակիչներուն, «Մարզիկ»ի Բ. Հատորին հրատարակութեամբ ընթերցողները պատեհութիւնը կ'ունենան վերստին կարդալու թերթին այն բազմաթիւ խմբագրականները, գորս անոնք կարդացած եւ մոռցած կրնան ըլլալ վերջին 17 տարիներու ընթացքին:

Հատորին խմբագիրը՝ Վիգէն Աւագեան «Մատենագիտական ծանօթութիւն» բաժինով կը փոխանցէ անհրաժեշտ տեղեկութիւններ Բ. Հատորին մասին, իբրեւ անմիջական շարունակութիւնը Ա. Հատորին:

Ան կ'ըսէ, թէ Բ. Հատորին առաջին 4 խմբագրականները գրուած են Երուանդ Տէմիրճեանի կողմէ: Յաջորդող 15 խմբագրականները կը պատկանին բանաստեղծ Յ. Գեղարդին (տոքթ. Յարութիւն Գազանճեանի) գրիչին: Իսկ մնացեալ 105 խմբագրականները գրուած են Վիգէն Աւագեանի կողմէ:

Սոյն Հատորը հրատարակուած է 2007ին, Պէյրութ, խմբագրութեամբ՝ Վիգէն Աւագեանի եւ մեկենասութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբայրներ՝ Ճորճ Տաքէսեանի (Ամման), Սարգիս Տէր Պետրոսեանի (Սիւնի) եւ Յովհաննէս Մարտոյեանի (Սիւնի):

«Մարզիկ Պաշտօնաթերթի խմբագրականներ» խորագրով Բ. Հատորը կը սկսի Երուանդ Տէմիրճեանի ստորագրած 4 խմբագրականներով:

Առաջին հերթին ան կու տայ իմաստը երգում բառին, որ, ըստ իրեն, կը նշանակէ տէր կանգնիլ մեր ազգային աւանդութիւններուն, հայ լեզուին, մշակոյթին եւ հայրենիքին: Կ'ըսէ, թէ 1915ի անբախտ սերունդը երգում ըրաւ իր պապերուն անունով, որ ուշ կամ վաղ պիտի ազատադէհ հայկական բռնադրուեալ հողերը, թէ՛ սերունդներ երգում ըրին, որ պիտի պայքարին հայրենիքի անկախութեան համար, թէ՛ երգումը նուիրական է Աստուծոյ նման եւ հայրենիքի նման անփոխարինելի:

«Մնայուն օրակարգ» իր խմբագրականով Երուանդ Տէմիրճեան կ'ըսէ, թէ սրբութիւն է հայրենիքը, որ կը կազմէ այն առանցքը, որուն շուրջ կը դառնան մեր ազգային հաստատութիւնները, կազմակերպութիւնները, միութիւններն ու հիմնարկները: Թէ՛ ամէն բան պէտք է ծառայէ հայրենիքին: Մեր գոյութիւնը շնչաւորող միակ իմացումն է հայրենիքը, որուն ցորեանի դաշտերուն բոլորով կը սնանինք: Մեր թթուածինն է ան, որ կը կենսաւորէ մեզ, խանդ ու եռանդ կը ներշնչէ մեզի: Հայրենիքը պէտք է ըլլայ մեր մտասեւեռումին առարկան եւ դառնայ մնայուն օրակարգը մեր առօրեայ

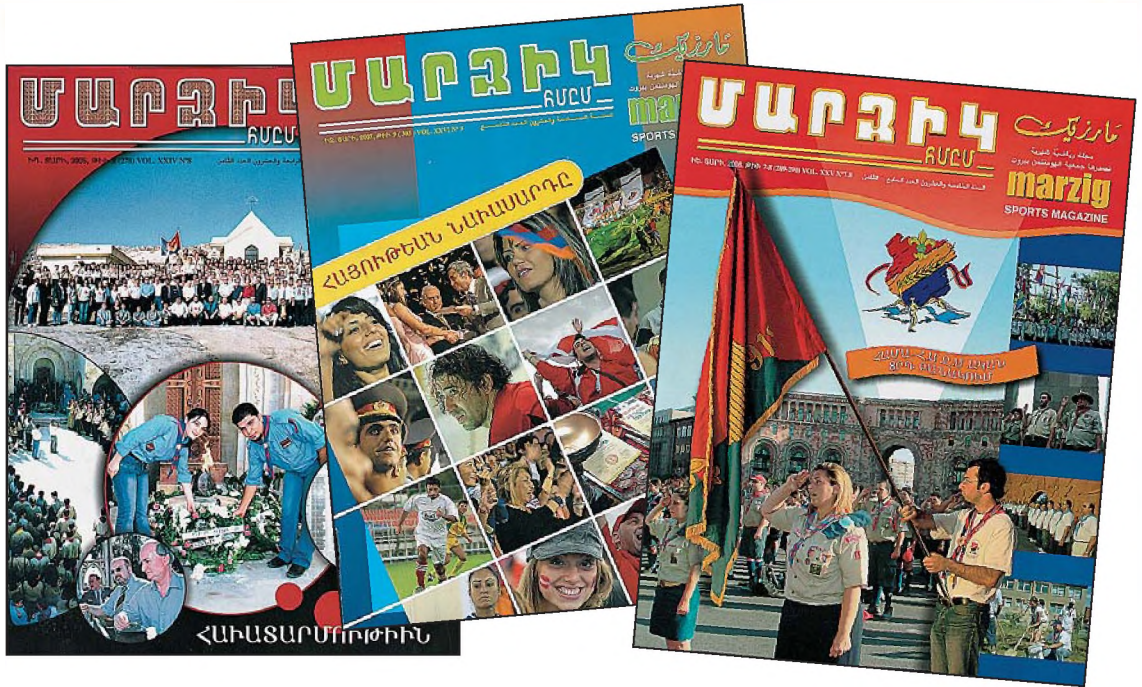
կեանքին եւ ապրումներուն:

Երուանդ Տէմիրճեան կը կատարէ գովաբանութիւնը եւ արհեստագործներու, որոնք իբրեւ երգի սիրահարներ՝ իրենց քաղցրանոյշ դայլայլով կը փարատեն կեանքի դառնութիւնը ու մերթ ուզումնալից երգերով կ'ընթանան յառաջ, բարձր պահերով իրենց ճակատները՝ ճակատագրի հողմերուն դիմաց:

Երուանդ Տէմիրճեան իր չորրորդ եւ վերջին խմբագրականով կը նկարագրէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգամաւորական Ժողովները, որոնց կը մասնակցին Սփիւռքի տարբեր երկիրներէն ժամանած պատգամաւորներ, չորս տարին անգամ մը, ազգին եւ հայրենիքին ծառայելու առաջադրութեամբ:

Հատորին յաջորդ 15 խմբագրականներուն հեղինակն է բանաստեղծ Յ. Գեղարդ, որ «Ողջո՛յն, Հայաստան» խորագիրով իր խմբագրականին մէջ կ'ըսէ, թէ Հ.Մ.Ը.Մ. իր սկսուածներուն գոտին եւ գոյակին նշանակին վրայ փորագրեց Արարատն ու Արաքսը, որպէսզի հետեւելով կամընդնկէց գետի օրինակին՝ քանդեն Հայաստանի վրայ ծանրացող բռնութեան շղթաները եւ ժողովրդային համատարած ոգեւորութեամբ՝ պարզեն յաղթանակի դրօշը Արարատի կատարին:

Ըստ Յ. Գեղարդին, սկսուածները մաքրակենցաղ է, որ երբեք հետամուտ չէ հոգին արատաւորող եւ նսեմացնող գրօսավայրերու հաճոյքներուն: Կը սիրէ վայելել բնութիւնը մշտադաւար անտառներու գրկին մէջ, ճիւղազարդ լեռներու

բարձունքներուն կամ արեգակի ճառագայթներով ողողուած ծովափունքներուն:

Սկսուածները գիտէ բնութեան Տաճարին մէջ կերտել մաքուր մարմին եւ առաքինի նկարագիր:

Նուիրապետութիւնը կը հանդիսանայ հիմքը Հ.Մ.Ը.Մ.ի, կ'ըսէ Յ. Գեղարդ: Չի բաւեր ըլլալ օժտուած ֆիզիքական բացառիկ կարողութեամբ՝ հասնելու համար նուիրապետութեան վերջին աստիճանին, այլ անհրաժեշտ է ըլլալ ծառայատէր, նուիրեալ եւ ժրաջան: Միայն զոհաբերութեամբ է, որ գայլիկը կը հասնի մարզական բարձր դիրքերու:

Յ. Գեղարդ խանդավառ է պատմական այն շքեղ իրադարձութեամբ, որ Հայաստանի վերանկախացումէն ետք Եռագոյն դրօշը կը ծածանի Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան սեմին, գրաւելով արժանավայել իր տեղը՝ բազմաթիւ այլ պետութիւններու դրօշներու շարքին:

Յ. Գեղարդ խորապէս կը ցանկայ, որ Ողիմպիականի ոսկերոց ջահը երկրէ երկիր իր ուղեւորութեան ընթացքին հասնի նաեւ Արցախն ու Հայաստան եւ ճառագայթէ հայրենի լեռնաշխարհի բարձունքներէն:

Ըստ իրեն, թախիծն ու ժպիտը զոյգ դիմակներն են կեանքի, որոնք գիրար կ'ամբողջացնեն մէկգոմէկու լրացուցիչ յատկութեամբ: Ան կը թելադրէ չմնալ սուգի եւ տրտմութեան մթնոլորտին մէջ, տյլ բարեխառնել մեր ներաշխարհը՝ զուարթառատ զգացումներով, հետեւելով արուեստագէտ Չարլի Չափլինի այն իմաստուն խօսքին, որ կ'ըսէ. «Առանց ժպիտի ու խնդուքի օրը կորուստ է ու վնաս»: Հետեւաբար խորհուրդ կու տայ պատանի ու երիտասարդ սկսուածներուն կամ մարզիկներուն, որ կարեկից ըլլալով հանդերձ թշուառներու տառապանքին, չմոռնան ապրիլ եւ գործել ուրախ եւ կայտառ տրամադրութեամբ...

«Հրեղէն նետը» խորագիրը կրող խմբագրականով Յ. Գեղարդ կ'ըսէ, թէ Պարսերոնայի Ողիմպիականին մասնակցած հայրենի երեք մարզիկներ՝ Պետիկեանը, Մելի-

տոսեանը եւ Իսկէնտէրեանը մարզական իրենց համապատասխան շնորհներով ձեռք ձգեցին բացառիկ արդիւնքներ եւ արժանացան մէկական ոսկի մետալներու: Ուշագրաւը այն է, որ յիշեալ հայ մարզիկները ողիմպիականի պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով պարգեցին մարզադաշտին վրայ Հայաստանի Հանրապետութեան եռախորհուրդ գրօշը...

Հատորին մնացեալ 105 խմբագրականները ստորագրած է հատորի խմբագիր Վիգէն Աւագեան, որ երկար ժամանակ վարած է խմբագրութիւնը «Ազդակ» օրաթերթին:

«Գործի եւ ուժականութեան մեր փառատօնները» խմբագրականին մէջ Վիգէն Աւագեան կ'ըսէ, թէ Հ.Մ.Ը.Մ-ը փառատօններ կազմակերպող միութիւն մը չէ, այլ տարուան մը ընթացքին իր կատարած աշխատանքները հայ ժողովուրդին դատաստանին կը ներկայացնէ շքեղ տողանցքներով: Մարզադաշտի թրիպիւններուն վրայ տեղ գրաւած հանդիսականները, դիտելով Հ.Մ.Ը.Մ-ի մարզիկներու տարեկան փառաւոր տողանցքը, կը վերահաստատեն իրենց վստահութիւնը մարմնակրթական յիշեալ միութեան հանդէպ ու կը քաջալերեն իրենց զաւակները, որ անգամակցին անոր:

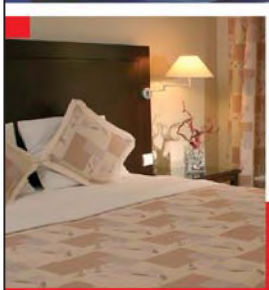
Ըստ Վիգէն Աւագեանի, Հ.Մ.Ը.Մ-ը, իրբեւ մարմնակրթական միութիւն, հիմնուած է ինքնարուխ կարգապահութեան վրայ, թէ՛ կարգապահ կրնան ըլլալ միայն անոնք, որոնք վեհանձն են, ունին ազնիւ նկարագիր եւ մշակուած միտք:

«Հաւատք մեր գործին եւ յաջողութեան» խորագիրով

խմբագրականին մէջ Վիգէն Աւագեան կը զրուատէ այն մտածումը, թէ հաւատքը ունի հրաշագործ զօրութիւն, որ կը կազմէ հիմնական պայմանը որեւէ գործի յաջողութեան: Ան կ'ըսէ, թէ հաւատքով է, որ անկարելի նախաձեռնութիւններն անգամ կը վերածուին գեղեցիկ իրագործումներու, թէ այս առումով բազմաթիւ հիւանդներ բժշկուած են շնորհիւ իրենց հաւատքին: Յիսուս այս կապակցութեամբ իր խօսքը ուղղելով հիւանդի մը՝ կ'ըսէ. «Հաւատք քո փրկեսցէ գքեզ»:

Կասկածն է հաւատքի միակ թշնամին, կ'ըսէ Վիգէն Աւագեան: Իր գործին հանդէպ թերահաւատութեամբ տրամադրուած անհատը չի կրնար զայն յաջողութեամբ աւարտել: Ուստի, ան կը թելադրէ, որ երիտասարդներ հաւատքով լծուին աշխատանքի եւ խանդավառութեամբ դիմակալեն ամէն դժուարութիւն:

Արդարեւ, Հ.Մ.Ը.Մ-ի «Մարզիկ Պաշտօնաթերթի խմբագրականներ» խորադիրով Բ. հատորը զնահատելի հրատարակութիւն մըն է, որ կը յատկանշուի սկառուտական կեանքի մասին իր ճիշտ բովանդակութեամբ: Պէտք է ըսել, որ սոյն հատորին ընդգրկած նիւթերը կը պահեն իրենց այժմէականութիւնը՝ առնչուած ըլլալով հայ ժողովուրդի հոգեմտաւոր արժեքներուն եւ զաղափարական ըմբռնումներուն: Այս առումով, բարոյական սկզբունքներու ուղեցոյց մըն է սոյն հատորը, որ կը տողորէ ընթերցողին հոգին՝ ազգային եւ հայրենասիրական սրտառուչ պատգամներով:

- Full of Charme Hotel, New Construction, French Architecture, International Standards, 100 m from the Republic Square and 15 minutes from the Yerevan International Airport.
- 44 Rooms and 3 Suites with all comforts, all climate controled, minibar, shower or bathroom with private WC, hairdryer. Satellite TV, international direct dial phone. Internet & Email access.
- Individualized and personal service, 24 hour reception and room service
- Bar

Feel at home, away from home...

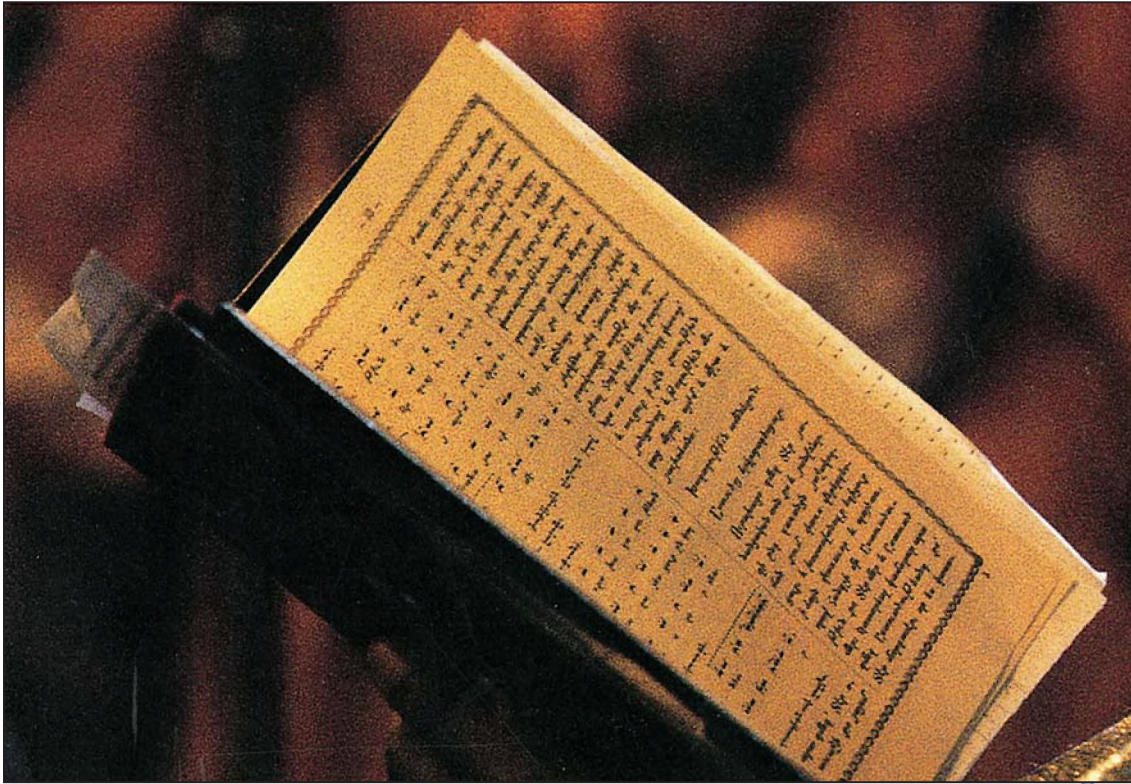
Reservations **Yerevan**
 32-38, Hanrabedoutian Street,
 Yerevan 375010, Armenia
 Tel 374 10 54 60 60 • Fax 374 10 54 60 50
 sales@europehotel.am

www.europehotel.am

«ՀԱՅՐ ՄԵՐ»Ը ԴՈՒՆ ԳԻՏԵՄ, ՕՂՎՈՒՄ ԱՆԴՐԱՆԻԿ

**Ձարեհ Սափարզեան
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՍ**

Սուրբիոյ բանակի Ֆուլթայոյի խումբը, որ լաւագոյնը կը ներկայանայ: Եւ լաւագոյն թեկնածուն անշուշտ Անդրանիկն էր, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայէպի, նաեւ Սուրբիոյ լաւագոյն ումբարկուն: Անդրանիկ այդ տարիներուն լաւագոյնը կը նկատուէր: Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրներուն յոյսը, իսկ հակառակորդ խումբի բերդապահներուն ահն ու սարսափը: Երբ գնդակը Անդրանիկին ոտքը ըլլար, եւ ան հակառակորդին բերդին մօտենար, համակիրները, մեծ

եւ պզտիկ հաւասարապէս, տարօրինակ խանդավառութեամբ կը քաջալերէին զինք՝ խոստանալով համբուրել անոր ոտքէն մինչեւ ճակատը, չմոռնալով նաեւ գողտրիկ տեղերը: Իսկ ծայրայեղներ, Անդրանիկին նշանակած կոյրուն մէջ նոյնիսկ վրէժի զգացում մը տեսնելով՝ յաճախ կը պոռային. «Կոյ մը, Անդո՛, կոյ մը. յիշէ մէկ միլիոնը եւ անոնց սիրոյն կոյ մը»: Եւ Անդրանիկ երբեք յուսախաբ չէր ընել զանոնք: Եւ մրցումներէն ետք յաճախ զինք ուսամբարձ դէպի ինքնաշարժ կը տանէին:

Սուրբիական բանակի խումբը 1966ի ամբան վերջաւորութեան արդիական փոխադրակառքով մը ճամբայ ելաւ դէպի Թուրքիա եւ Արեւելեան Եւրոպա: Առաջին հանգրուանը Անգարան էր: Խումբը, Անդրանիկի կողքին, զօրացած էր նաեւ Ուաշինգթոն, որ կը նկատուէր Սուրբիոյ լաւագոյն յետսապահներէն եւ մաս կը կազմէր Հ.Մ.Ը.Մ.ի թիւ մէկ հակառակորդ-մրցակից «Ահլի» խումբին: Թէեւ Անդրանիկ եւ Ուաշինգթոնի հակառակորդ խումբերու կը պատկանէին, բայց լաւ գնահատելով իրարու բարձր խաղարկութիւնը, դաշտէն դուրս բարեկամ-

ներ էին: Խումբին մնայուն կերպով մաս կը կազմէին նաեւ Աւետիս եւ Յակոբիկ, որոնք Հայէպի մարաշցիներու «Վասպուրական» խումբին աստղերը ըլլալէ ետք, մնայուն կերպով անդամագրուած էին բանակի խումբին՝ դառնալով ամբողջ Սուրբիոյ Ֆուլթայոյի համակիրներուն համար մէկական կուռքեր:

Անգարայի մէջ իրենց առաջին մրցումը տեղւոյն հաւաքականին դէմ էր: Հանդերձարանին մէջ, Անդրանիկ, Աւետիս եւ Յակոբիկ իրարու քով գալով՝ խոստացան իրենց ամբողջ կարելին ընել, Սուրբիոյ եւ մանաւանդ հայրութեան արժանապատուութիւնը բարձր պահելու համար: Ուաշինգթոնի հետեւին թեթեւ ժպիտով մը կը հետեւէր այս երեքին հաւաքին: Գիտէր, թէ ինչի՞ մասին էր եւ լաւատեղեակ՝ անոնց ապրումներուն եւ յուսումներուն, որովհետեւ հայերուն բաւական մօտ էր: Վերջաւորութեան, ինք ալ միանալով եւ երեքին ուսերուն փողաքշական գարնելով, ինք ալ խոստացաւ իր կարելին ընել: Մրցումը սկսելէն հազիւ երեք վայրկեան անց, Աւետիսին սխալ մէկ շարժումը օգտագործելով, թուրք յաւաքապահը նշանակեց

խաղին առաջին կողմը: Բարձրախօսը մեծ խանդավառութեամբ յայտարարեց կողը նշանակողին անունը, իսկ թուրք համակիրներուն ցնծութեան եւ քաջալերութեան բացաղանջութիւնները մինչեւ երկինք հասան: Թուրք համակիրներուն երեսին կար նաեւ քմծիծաղի արտայայտութիւն մը, թէ սուր-իական այս խումբը իսկապէս ապիկար է, եւ խաղը պիտի վերջանայ անոնց ամօթալի ու խայտառակ պարտութեամբ:

Սուրիական խումբի խաղացողներն ու պատասխանատուները շարժ էին: Շարժ էին մանաւանդ երեք հայերը, իսկ Աւետիս՝ ամէնէն աւելին: Խումբին խմբապետի իր դիրքին եւ փորձառութեան երբեք չէր ներեր իր սխալը: Անդրանիկ հեռւէն ձեռքով նշան ըրաւ Աւետիսին, թէ հոգ չընէ, Յակոբիկ քաջալերական քանի մը խօսք ըսաւ, իսկ Ուաէլ, որ Աւետիսին հետ յետսապահ դիրքը կը պաշտպանէր, մօտեցաւ անոր ու ըսաւ. «Աւետիս, երբեք մի՛ մտահոգուիր, դուն եւ ես մէկական բերդ պիտի ըլլանք եւ այլեւս ոչ մէկ գնդակ պիտի անցնի մեզմէ»: Իսկապէս ալ այս չորսը մէկական դերազանց խաղարկութիւն ցոյց տուին, իսկ Աւետիս ու Ուաէլ գերմարդկային ճիւղերով կասեցուցին թրքական ամէն դրոճ: Խաղին քառասուններորդ վայրկեանին, թրքական ամբոխը անհամբեր, որ երկրորդ կողը ուշացաւ, խելայեղ կը պոռար. «Կո՛ւ, կո՛ւ, Թուրքիո՛յ կո՛ւ», երբ Յակոբիկ լաւ փոխանցումով մը գնդակը հասցուց Անդրանիկին, որ իրեն յատուկ հնարամտութեամբ հակառակորդին երկու յետսապահները խաղի բերելով՝ առանձին մնաց բերդապահին հետ: Այդ պահուն Եղեռնին սպաննուած իր մեծ հօր եւ 1915ի ամբողջ ողբերգութեան պատկերը իր ուղեղն ու հոլթիւնը կլանած էին, ոտքի փոքր շարժումով մը, մինչ թուրք բերդապահը նետուեցաւ մէկ կողմ, գնդակը այդ պահուն նիզակի մը երեւոյթը առաւ իր ենթադրիտակիցին մէջ եւ ինք «ՀԱՅԿ» դարձած ուղեց գայն խրել «Բէլ»ի սրտին ու գօրաւոր հարուածով մը գնդակը գետեղեց բերդին միւս անկիւնը: Այս անգամ շարժելու կարող թուրք համակիրներուն եւ խաղացողներուն էր: Բարձրախօսը ոչ խանդավառ յայտարարեց Անդրանիկին անունը եւ բացի սուրիական խումբի խաղացողներուն եւ պատասխանատուներուն ուրախութեան ճիչերէն, ամբողջ դաշտը քար լուծութիւն կը տիրէր: Տասնեակ հազարաւոր իրենց տեղերը նստած էին: Իսկ կիսախաղին մէկ վայրկեան մնացած, Յակոբիկ կրկին գնդակը փոխանցեց Անդրանիկին, որ ալ ոտքով արագ կասեցնելէ ետք, քսան մեթրէն ուժգին հարուածով տեղաւորեց գայն թրքական բերդին ալ անկիւնը: Բարձրախօսին խօսնակը այս անգամ խեղդուկ եւ յուզուած ձայնով յայտարարեց Անդրանիկին անունը: Իսկ հանդիսատեսները առաջին ցնցումէն տակաւին չսթափած՝ իրենց աչքերուն չէին հաւատար ու շարժած աւելի, մէկական «գամալի» դարձած էին:

Կիսախաղի դադարին սուրիական խումբին երջանկութեան սահման չկար:

Երկրորդ կիսախաղին թուրք համակիրները կրկին խանդավառ էին եւ վստահ, թէ իրենց խումբը անպայման պիտի յաղթէ կամ գոնէ հաւասարի. ահաղին դռոււմ-դռոււմներով սկսան քաջալերել իրենց խումբը, մանաւանդ՝ յառաջապահները, կրկին պոռալով. «Կո՛ւ, կո՛ւ, Թուրքիո՛յ կո՛ւ»: Բաց անոնց բոլոր յարձակումները կը կասեցուէին անխորտակելի

պատնէշներ դարձած Աւետիսին եւ Ուաէլին կողմէ: Խաղին եօթանասունվեցերորդ վայրկեանին, Անդրանիկ օդտուելով թուրք յետսապահին անուշադրութենէն, գնդակը խլեց անոր ոտքէն եւ ինքզինք դէմ դիմաց գտաւ բերդապահին հետ, որ արագ ոստումով նետուեցաւ ոտքերուն, խլելու համար գնդակը: Անդրանիկ իւրայատուկ ճարպիկութեամբ կրցաւ գնդակին հետ ճողպարի բերդապահին ոստումէն ու հիմա մէկ մեթր միայն հեռու էր բերդէն եւ առանձին: Պէտք չզդաց գօրաւոր հարուածելու: Վստահ, թէ «Բէլ»ը արդէն խորտակւած է, գնդակը դանդաղ եւ հեղնանքով դլտորեց թրքական դարպասէն ներս: Բարձրախօսը այս անգամ խուպոտ եւ գրեթէ լալկան ձայնով յայտարարեց Անդրանիկին անունը:

Այդ օր սուրիական խումբը, շնորհիւ հայ մարզիկներուն եւ Ուաէլին, մանաւանդ Անդրանիկին, 3-1 հպարտալի յաղթանակ մը արձանագրեց:

Երբ մարզիկները հանդերձարանէն դէպի իրենց փոխադրակառք կ'ուղղուէին, յիսուկնոց թուրք մը, քովէն երեսուննոց, իսկ մէկ քայլ ետեւէն քսաննոց երկու թիկնեղներ, մօտեցան Անդրանիկին: Երեսուննոցը անմիջապէս արաբերէնով ըսաւ, թէ ինք քանի մը դիւղերու տէր Ռեզա պէյին թարգմանն է: Իսկապէս ալ յիսուննոց թուրքը դիւղապետի երեւոյթ ունէր: Շատ մաքուր եւ սուղնոց կերպասէ հագուստներուն կողքին, ունէր պատկառելի երեւոյթ եւ հեղինակութիւն: Ինքնապատահ ձայնով թարգմանիչին միջոցով հարցուց. «Անդրանիկը դո՞ւն ես»: Յետոյ շնորհաւորելէ ետք գինք իր բացառիկ խաղարկութեան համար, նոյն ոճով շարունակեց. «Հա՛յ ես»: «Այո՛, հայ եմ», եղաւ Անդրանիկին հպարտ եւ նոյնքան բարձրաձայն պատասխանը: Փոքր ժպիտ մը ուրուագրուեցաւ դիւղապետին դէմքին եւ լաւ մը գննելէ ետք Անդրանիկը, աւելի մօտենալով եւ ձայնին երանգը մեղմացնելով՝ խնդրեց. «Կարելի՞ է այս իրիկուն հանդիպիլ ձեր պանդոկը, շատ կարեւոր է»: Երբ Անդրանիկ հարցուց, թէ ինչ կարեւոր բանի համար է խօսքը եւ ինչո՞ւ հիմա չի կրնար խօսիլ: Ռեզա պէյ հիմա գրեթէ աղաչական, ըսաւ. «Կը խնդրեմ, մի՛ մերժեք զիս, ես երբեք մէկու մը չեմ աղաչած, բայց մօրս համար է, կ'աղաչեմ եւ միայն քսան վայրկեան»:

Թէեւ Անդրանիկ շատ համոզուած չէր, սակայն համաձայնեցաւ երեկոյեան հանդիպիլ թուրքին, մանաւանդ որ մարդը իր մայրը յիշած էր, ու ինք յարգանք եւ տկարութիւն ունէր մայրերու հանդէպ:

Ուաէլ, որ այս ընթացքին Անդրանիկին կողքին էր, երբ միասին փոխադրակառք կը բարձրանային, իր գարմանքը յայտնեց, թէ Անդրանիկ ինչո՞ւ համաձայնած էր թուրքին հանդիպիլ: Եւ երբ իրենց աթոռին տեղաւորուեցան, հեղնական երգիծանքով մը շարունակեց. «Գիւղապետ թուրքը կող նշանակող դեղեցիկ սրունքներուդ զարնուած է կարծեմ, իրիկունը քսան վայրկեան քեզի հետ առանձնանալէ ետք, եթէ իսկապէս հաւանի քեզ, հաւանաբար ալ հետը գիւղ տանի եւ լաւ տուն մը կահաւորէ քեզի»: Ուաէլ տակաւին պիտի շարունակէր իր խեղկատակ խօսակցութիւնը, եթէ Անդրանիկ արմուկի հարուածով մը գինք չընեցնէր:

Գիչերուան տասի մօտ էր, Ուաէլ եւ Անդրանիկ, որոնք սենեկակիցներ էին, իրենց անկողիններուն վրայ երկնցած,

հանգստանալով կը խօսակցեին, երբ պանդոկին գրասենեակէն հեռաձայնեցին, թէ Ռեզա անունով մէկը իրենց արտօնութիւնը կ'ուզէ սենեակ գալու: Ուաշլ նորէն ձեռք առաւ Անդրանիկը՝ ըսելով. «Շո՛ւտ, մագերդ լաւ մը սանտրէ եւ շպարէ, որպէսզի մարդդ քեզ լաւ տեսնէ...»: Քիչ ետք, երբ դուռը զարնուեցաւ, նոյն չորսն էին, առաւել՝ եօթանասունի սեմին մայրիկ մը: Երկու թիկնեղները դուրսը սպասեցին եւ Ռեզա պէյ մայրը գուրգուրոտ կերպով նստեցնելէ ետք, ներողութիւն խնդրեց այս ուշ ժամուն գիրենք նեղացնելուն համար ու թարգմանիչին միջոցով խօսքը մօրը տուաւ:

- Անդրանիկ, տղաս, երբ Ռեզա որդիս կ'իմանայ հայ ըլլալդ, կ'ուզէ զիս քովդ բերել, որպէսզի վերջին բաղձանքներէս մէկը կատարուի: Ես ալ հայ եմ, տարագրութեան ժամանակ, ընտանիքիս բոլոր անդամները կորսնցնելէ ետք, Ռեզային հայրը՝ Մեհմէտ պէյ (Ալլահը թող զինք լուսի մէջ պահէ) զիս կնութեան առաւ եւ լաւ կեանք մը տուաւ: Զաւակներ եւ թոռներ եւ ծոռներ ունիմ: Իմ հայկական անունս Յասմիկ է, յետոյ դարձած եմ Զէյնէպ: Զէյնէպ հանրմ: Հայերէնը լաւ գիտէի, բայց հիմա ոչ իսկ մէկ բառ կը յիշեմ: Հաւատացեալ ընտանիք մըն էինք, միշտ եկեղեցի գացող ու աղօթող: Աղօթք մը կար, որ ամէն օր կ'աղօթէի, բայց յիսուն տարի չաղօթելուս համար բոլորովին մոռցած եմ:

(Շար. 1)

ՄԵՆՔ ՈՒՒՏԵԱԼՆԵՐ ԵՆՔ

Մենք ուխտեալներ ենք Բ.Ս.Ը.Ս.ի, Արի-արենոյշ, գայլիկ-արծուիկ, Զայու պարծանքով կանգնած կողք-կողքի, Կազմած ենք հզօր մէկ մեծ ընտանիք:

Բ.Ս.Ը.Ս.ի դրօշն բռնած վեր՝ Կը բարձրանանք եւ կը բարձրացնենք, Մեր շարքերով խիտ, կուռ եւ անվեհեր, Զպարտ մեր ազգին պատիւ կը բերենք:

Կեցցե՛ մարզական Բ.Ս.Ը.Ս.ը, Կեցցեն իտեալի նուիրեալները, Գրիգոր Յակոբեան, Շաւարշ Զրիսեան, Բ.Ս.Ը.Ս.ի հիմնադիրները:

Մենք ուխտեալներ ենք Բ.Ս.Ը.Ս.ի, Մարմնակրթանքի սկաուտ-մարզիկ, Եկեք հայորդիք, միացեք մեզի, Ըլլանք յաղթական ազգին զօրավիգ:

ՇԱՅՊԱՆ

Made from one single slice of natural Australian opal

Classique
OPAL DIAL WATCH

Sarkis Der Bedrossian

*Sams Watchmaker Jeweller Pty. Ltd.
123 Clarence Street
Sydney 2000
Australia*

Phone: +61 2 9290 2199
fax: +61 2 9262 1630
Website: www.classiquewatches.com
Email: Info@classiquewatches.com

ՀԱՅ ԴՐՕՇԸ

ԿԱՐՄԻՐ, ԿԱՊՈՅՏ,

Դրօշը բառացիորեն կը նշանակէ քանդակուած պատկեր կամ արձան, յատկապէս աստուածներու նուիրուած: Այս բառը առնուած է պահլաերէնէ (հին պարսկերէն):

Հետագային դրօշ բառը իր այժմու իմաստով սկսած է գործածուիլ: Ըստ Մայխասեանի, դրօշակ կը նշանակէ ձողի մը ծայրին կցուած յաթ մը, որ կը կրէ որեւէ ազգի ազգային գոյները կամ նշանները:

Անցեալին թէ ներկայիս ազգի մը դրօշակը իր վեհագոյն արժէքն է:

Հին օրերուն, երկու կողմերու պատերազմները կը դադրէին, երբ մէկ կողմը գրաւէր միւս կողմին դրօշակն ու կուռքերը:

Դարերու փոփոխութեամբ, դրօշի հանդէպ ժողովուրդի մը ունեցած մեծ սէրն ու յարգանքը չէ փոխուած:

Ինչպէս բոլոր ազգերը, հայն ալ ունեցած է իր ազգային դրօշակը: Հայկական դրօշակը ուսումնասիրուած է մասնաւորաբար Մխիթարեան հայրերու կողմէ:

Հայր Ղեւոնդ Ալիշան, մէկ դարէ աւելի առաջ, հայ ազգային դրօշը ներկայացուցած է այսպէս՝

Ո՛վ եռափայլ եռախորհուրդ,
Կարմիր, կանաչ, կապոյտ հայոց...

Ուրիշ տեղ մը՝
Կարմիր, կանաչ եւ կապոյտ
Սաւառնեալ գրոհից դրօշք...

Ուրեմն, ըստ Ալիշանի հայ դրօշը ունի կարմիր, կանաչ եւ կապոյտ գոյներ:

Ըստ Հայր Վարդան Հացունիի, Ալիշան այս գոյները քաղած է հետեւեալ աղբիւրներէն.-

Ա. Եպիփանու Դաստառակի պատմութիւն, որուն մէջ կ'ըսուի թէ Աբգար

թագաւոր պատրաստել տուած է երեք հազար մոմեր սպիտակ, կարմիր, կանաչ գոյներով:

Բ. Թովմա Մեծոփեցիի պատմութիւն, ուր դարձեալ կը յիշուին սպիտակ, կարմիր, կանաչ գոյները:

Գ. 1508ի Մեղրեցիի պատրաստած բառարանին մէջ, նարօտին երեք գոյները եղած են կարմիր, կանաչ եւ սպիտակ:

Ղեւոնդ Ալիշան վերը յիշուած գոյներէն զեղչած է սպիտակը եւ աւելցուցած է կապոյտը:

Հայաստանի մէջ իւրաքանչիւր նախարարական տոհմ ունէր իր ուրոյն դրօշը, եւ երբ նախարարական տոհմ մը կ'անցնէր իշխանութեան գլուխ իր տոհմին դրօշը կը դառնար ամբողջ պետութեան դրօշը: Այսպէս, Արշակունիներն ու Բագրատունիները կը գործածէին ծիրանի գոյնի դրօշ մը, որուն վրայ կար արծիւ մը, որ բռնած էր թագաւորական խաչագլուխ գաւազան:

ՆԱՐՆՋԱԳՈՅՆ.

Այսպէս, հայ թագաւորական կամ իշխանական ընտանիքներու գործածած նշանը ընդհանրապէս արծիւը կամ առիւծն էր, մինչեւ Ռուբինեան թագաւորութեան անկումը:

Հայ թագաւորական կամ իշխանական դրօշներու գոյները ընդհանրապէս կարմիր եղած են, գործածուած են նաեւ կապոյտ, կանաչ եւ սպիտակ գոյները:

1918ին, երբ Հայաստանի Հանրապետութիւնը հռչակուեցաւ, առաջին առթիւ որոշուեցան հայկական դրօշին գոյները՝ կարմիր, կապոյտ եւ նարնջագոյն, անշուշտ այս գոյներուն որդեգրումը կատարուած է յետ երկարատեւ վիճարանութիւններու եւ խորհրդակցութիւններու: Դրօշի պատրաստութեան մէջ բաժին ունեցած են Գարեգին Ա. Յովսէփեանցի, Մանուկ Աբեղեանի եւ Ստեփաննոս Մալխասեանցի նման ականաւոր գիտնականներ: Առարկութիւններ եղած են միայն նարնջագոյնի դէմ, սակայն օրուան վարչապետ Քա-

ջազնուկի պնդումով նարնջագոյնը մուտք գործած է մեր դրօշին մէջ:

Ք ա ջ ա գ ն ու կ ի ի պնդումին մէջ կայ գեղագիտական նկատում, առաւել, ըլլալով ճարտարապետ, ան լաւ ուսումնասիրած պէտք է ըլլայ հին յունական ճարտարապետութիւնը: Յոյներ իրենց տաճարներուն մէջ կը գործածէին այս երեք գոյները. տաճարին մէջ դտնուող սիւները կը ներկուէին կարմիր եւ նարնջագոյն, իսկ տախտակամածը՝ կապոյտ:

Հայկական Եռագոյնը իր կազմութեան առաջին օրերուն յատուկ կերպով չէ իմաստաւորուած. հետագային է, որ ան իմաստաւորուեցաւ, այսպէս.

Կարմիրը կը ներկայացնէ հայոց թափած արիւնը:

Կապոյտը կը ներկայացնէ հայոց պայծառ երկինքը:

Նարնջագոյնը կը ներկայացնէ հայու աշխատանքին խտացումը:

1920-21ին, երբ Հայաստան խորհրդրդայնացաւ, իբրեւ դրօշ որդեգրեց խորհրդային կարմիր դրօշը, որ խորհրդայնիչն էր համայնալար յեղափոխութեան, անկիւնը մուրճն ու մանգաղը, իբրեւ խորհրդայնիչ բանուորութեան եւ հողամշակումի:

Հետագային, Խ. Միութիւնը կազմող իւրաքանչիւր երկիր ունեցաւ իր առանձին դրօշակը: Այդպէս ալ Խորհրդ-

դային Հայաստանի դրօշը դարձաւ հորիզոնական երկու կարմիրներ, մէջտեղը ունենալով հորիզոնական կապոյտը, իսկ վերի անկիւնը, կարմիրին վրայ, գետեղուեցաւ նարնջագոյն մուրճ մանգաղն ու հնգգլխանի աստղը:

Այժմ, երբ Հայաստան դարձեալ ազատ եւ անկախ է, հայկական Եռագոյնը վերստին դարձած է հայոց ազգային դրօշակ:

ՀՆՕՐԵԱՅ ԵՒ ՄԵՐՕՐԵԱՅ Հ.Մ.Ը.Մ.

«ՎԱՐԺԱՊԵՏ ԵՒ ՖՈՒԹՊՈՒ... ԻՆՉ ԽԱՂՔՈՒԹԻՒՆ»

Ո՞վ հարուածեց չեմ յիշեր, բայց գնդակը աջ կողմէն ուղարկուեցաւ դէպի մրցակից խումբին բերդը, որուն մօտերը կը գտնուէի ես: Բերդապահը փորձեց կանխել վտանգը եւ բերդէն դուրս ելլելով ուզեց յափշտակել գնդակը կամ հեռացնել զայն, բայց գնդակը սպրդեցաւ ձեռքէն եւ կեցաւ ոտքերուս առջեւ: Ես կը գտնուէի պարապ բերդէն հագիւ երկու մեթր հեռաւորութեան վրայ, բոլորովին մինակ ու ազատ՝ յետսապահներու հսկողութենէն: Արդէն դուրսէն կը լսուէին «400000՝, 400000՝» ուրախ-աղմկալից բացազանչութիւններ, կը բաւէր որ աջ ոտքիս ներսի երեսով մեղմօրէն հպէի գնդակին, որպէսզի անիկա գլորուէր դէպի ներս, դէպի յաթանակ...

Բայց այդպէս չեղաւ: Մօտալուտ յաղթանակի յուզումէ՞ն արդեօք, ստեղծուած անակնկալ բախտաւորութեան շփոթութենէ՞ն թէ... վարժապետական անձարակութենէն՝ գնդակը չարաճճի մանուկի պէս ցատկուտելով ուղղուեցաւ դէպի բերդ եւ... դուրս ելաւ գերանին քսուելով, կարծես կ'ուզէր հեզնել զիս եւ իրապաշտութեան դաս տալ բոլոր անոնց, որոնք կը յոխորտան նախքան յաղթանակի նուաճումը:

Մենք այսօր գիտենք, որ նման վրիպում կամ ձախաւերու-

թիւն կը պատահի, պատահած է նոյնիսկ աշխարհահռչակ Ֆուլթայոլիստներուն, Սպանիոյ կամ Իտալիոյ մէջ, Պրազիլ կամ Արժանթին, բայց այդ օր, այդ մրցումին օրը, ինչ որ պատահեցաւ դաշտին վրայ, աղէտ մըն էր կարծես, ողբերգութիւն մը... վարժապետի մը՝ որ ես էի, ամօթաբեր մէկ արարքը, որ մրցախաղի ամէնէն լարուած մէկ պահուն, անկրկնելի առիթ մը կը փճացնէր այսպէս, յուսախաբութիւն պատճառելով դաշտի իր խաղակիցներուն թէ դուրսի համակիր մարզասէրներուն:

Ես ի՞նչ րրի, ի՞նչպէս րրի ձեռք բերելու համար այս... ձախորդութիւնը: Չեմ գիտեր: Ճարապլուսի վաղեմի մեր մարզիչը՝ Սարգիս Պալապանեան, մեզի սորվեցուցած էր գնդակին հարուածելու հիմնական երկու ձեւ. մէյ մը՝ ոտքին դուրսի երեսով, ուժգին կերպով հարուածելու համար դէպի մրցակից բերդը, եւ մէյ մըն ալ՝ ոտքին ներսի երեսով, գնդակին ճշգրիտ ուղղութիւն տալու եւ զայն փոխանցելու համար խաղընկերոջ մը: Շիփ-շիտակ, ոտքի մատներով, այսինքն կօշիկի «քիթով» երբեք: Կ'երեւի այս վերջին մեղքը գործած էի, որ գնդակը որոշեց պատժել զիս: Ամէն պարագայի, մենք այդ օր կորսնցուցինք հաւանական յաղթանակ մը:

Գիշերը, երբ հաւաքուած էինք պանդոկին մէջ, մեղմացած էին պահու ջղային հակազդեցութիւնները եւ հաւաքաբար սկսած էին մրցախաղի վերանայումն ու... քաջըջուքները, Արամ Գրտանեան փաթթուեցաւ ինծի եւ թէ՛ միսթարութիւն, թէ՛ ցաւակցութիւն յայտնելու բարեկամական ցանկութեամբ բացազանչեց.- «Վարժապետ եւ ֆուլթայոլ... ի՞նչ խաղընկերն»:

- Ի՞նչ ֆուլթայոլ, ինչ բան, վրայ բերաւ Ղեւոնդ Նալպանտեան խնդալով, վարժապետները սրճարան թող երթան պլոթ խաղալու...

Լիուլի իրաւունք ունէին մարդիկը: Մրցումը վերջ գտած էր գերօ-գերօ հաւասարութեամբ:

Ասիկա պատահեցաւ Հայէպի մէջ տեղի ունեցող Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-մասնաճիւղային հանդիպումներէն մէկուն, Նոր Գիւղի Նաւասարդեան դաշտին վրայ, երբ իրարու հետ կը մրցէին Տէր Զօրի եւ

- Բայց, տղա՛յ, դուն Հայէպի սկաուտական պատուոյ առաջինի խաղացող չե՞ս:

- Այո՛, պատասխանեց Անդրանիկ, բայց ես Տէր Զօր ծնած եմ, եղբայր Յակոբ:

- Կրնաս Տէր Զօր ծնած ըլլալ, բայց... ըսաւ «եղբայր Յակոբ» եւ կանգ առաւ, վարանեցաւ եւ սկսաւ մտածել...

Յայտնի էր որ կազմակերպիչ յանձնախումբի հաշուարկումներուն մէջ նման պարագայ չէր նախատեսուած: Ո՞վ ըսաւ, որ Հայէպի բոլոր ուժերը իր հարագատ սեփականութիւնն են եւ չեն... ներածուած շրջաններէն, որով անտրամաբանական չէ՞ր այս... հաւատաքննութիւնը:

Ու եղբայր Յակոբը տեղի տուաւ՝ արդարադատութիւն ընելով մասնաճիւղի մը, որ չէր ուզած բացակայ ըլլալ ազգային փառատօնէն:

Միջ-մասնաճիւղային այս հանդիպումները միտն Փոլիստի չէին, ո՛չ ալ Հայէպ, Տէր Զօր, Հոմա կամ Թէլ Ապիատ ծնած ըլլալու մանրամասնութիւն...

Մնաց որ...

Անցեալ դարու յիսունական թուականներուն, շուրջ վաթսուն ընտանիքներ կ'ապրէին Տէր Զօրի մէջ, երբ ես անմոռանալի Զարեհ Սրբազանի թելադրանքով ու կարգադրութեամբ հոն կ'ուղեւորուէի ստանձնելու համար տեղւոյն ազգային վարժարանին տեսչութիւնը: Դուք այս յօդուածէն ի՛նչ տպաւորութիւն ալ կրէք, բան չի փոխուիր կացութեանէն. քսանամեայ երիտասարդ՝ ես վարժապետական կոչումիս կը միացնէի նաեւ... Փոլիստիային անխառն խանդավառութիւն մը: Այնպէս որ երիտասարդ ու մարզիկ ուսուցիչի մը Տէր Զօր ժամանումը ամէնէն աւելի ուրախութեամբ համակեց տեղւոյն Հ.Մ.Ը.Մ.ականները:

Կարիք կ'ուզէր, որ եղբրական այս քաղաքը՝ Տէր Զօր, խորհրդանիշն է երկու հակադիր եւ պատմական իրադարձութիւններու՝ մէկ կողմէ հայ ժողովուրդի նահատակութեան, եւ միւս կողմէն հրաշալի վերականգնումին: Այն քաղաքին մէջ, ուր հարիւրաւոր հայ մանուկներ ողջ-ողջ եփրատին մէջ թափուեցան, քարայրներու մէջ թխմուած ուրիշներ կրակի տրուեցան, եւ վերապրողներէն շատեր կ'մախացան աւազներու վրայ կամ որդեգրուեցան ու ամուսնացան պետեւիներու հետ՝ կարենալ ապրելու համար, այսօր (այդ օրերուն), գոյութիւն ունէր համերաշխ գաղութ մը, ուր կը գործէին եկեղեցի, դպրոց, թաղականութիւն եւ հոգաբարձութիւն, Սուրիահայ

Պուրճ Համուտի խումբերը: Պուրճ Համուտի զօրաւոր կազմին դէմ հաւասարութիւն ձեռք բերելը ինքնին պատուաբեր էր անշուշտ Տէր Զօրի համեմատաբար համեստ մեր խումբին համար, բայց ուրիշ է դաշտէն ելլել յաղթանակի հպարտութեամբ փայտղ աչքերով (մանաւանդ... պուրճ Համուտցիներու դէմ) եւ երջանկօրէն գիրկընդխառնուիլ բարեկամներու հետ: Յետոյ, որեւէ՛ մրցանքի մէջ կ'ուզէի, որ կը սիրէ կորսնցնել խաղը, կամ մխիթարուիլ հաւասարութեան անշուք արդիւնքով, հոգ չէ թէ մրցակիցը ըլլայ եղբայրը, հայրը, նոյն դրօշին տակ խաղացող մարզիկ մը... Ամէն պարագայի, գիշերը, տէր զօրցիներս ինքնագոհութեամբ մտանք թառելի Եոսուֆի ճաշարանը եւ Պուրճ Համուտի մարզիկներուն հետ երգով եւ ուրախութեամբ տօնախմբեցինք մեր... հաւասարութիւնը, որ կը նշանակէր մեր բոլորին յաղթանակը...

Բայց ես ճամբայ ելած էի պատմելու համար ուրիշ բան.

Մրցումը սկսելէ առաջ, երբ խաղացողները շարուած էին դաշտին կեղրոնը, տեղի ունեցաւ անդամատետրերու ստուգում (առաջին անգամ ըլլալով): Բացատրեմ. միջ-մասնաճիւղային խաղերուն մասնակցելու համար, կարգ մը մասնաճիւղեր, հասկնալիօրէն լրիւ կազմեր չունենալով, քանի մը հալսպցի խաղացողներով կ'ամբողջացնէին իրենց խումբը (Այս վերջիններն ալ հոգի կու տային մաս կազմելու համար խաղերուն, քանի Հայէպ ունէր հարիւրաւոր խաղացողներ, իսկ մրցումներուն պիտի մասնակցէին միմիայն 10-15 մարզիկներ): Պարզ է, այս պարագան որոշ անկանոնութիւն կը յառաջանէր մրցումներու ընթացքին մէջ: Ըստ երեւոյթին, վերջ տալու համար այս սովորութեան, այդ տարի, կազմակերպիչ յանձնախումբը որոշած էր վերջ տալ այս դրութեան:

Տէր Զօրի մեր կազմին մէջ կային... երկու հայէպցիներ՝ Սարգիս եւ Անդրանիկ:

Սարգիսը առանց դժուարութեան անցաւ մաքսային քննութեանէն, բայց երբ քննիչը (եթէ չեմ սխալիր Յակոբ Օվայ-եանն էր) կանգ առաւ Անդրանիկին առջեւ, բացազանչեց.

«ՄԱՐԶԻԿ»ԻՆ ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

- Եղբ. Պատրիկ Կիւլպէնկեանի պետական պարգևատրման առիթով՝
●Եղբ. Ժիրայր Սարգիսեան \$ 300

Օգնութեան Խաչի, Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան մասնաճիւղեր: Երիտասարդական միակ կազմակերպութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ն էր, որ իր շուրջ համախմբած էր տեղւոյն գրեթէ բոլոր երիտասարդները: Ուրեմն, եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ՝ կիսամութ սենեակ մը իբրեւ ակումբ, փինկփոնկի սեղան, բակին մէջ պասքէթի փանիէ, Ֆութպոլի խումբ, սկաուտներ եւ գայիկներ: Ժողով, եռուզեռ, մրցումներ տեղւոյն արարական խումբերուն դէմ, արշաւներ եւ... «Յառաջ, նահատակ ցեղի անմահներ»:

Ժամանումիս յաջորդ օրը, երբ Գէորգ Բարսեղեանի նկարչատան մէջ հանդիպեցայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ատենապետ Ճանիկ Առաքելեանին, ծանօթութեան անխուսափելի հարցովործերէն ետք, յանկարծ երկուքը գրեթէ միաժամանակ հարց տուին ինծի.

Վարժապետ, պասքէթ կը խաղաս թէ ֆութպոլ...

Բայց վարժապետը զուրկ էր պասքէթի համար տարրական շնորհներէ՝ երկար հասակ եւ նիհար կազմ: Ուրեմն՝ ֆութպոլ:

Այդ տարին, Տէր Զօրի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը ունէր եօթը խաղացողներ միայն, վարժապետը եղաւ ութերորդը. Գէորգ Բարսեղեան, Յովհաննէս Տէր Սարգիսեան, Անդրանիկ Գրտանեան (ճարպիկ խաղացող մը, որ երբ Հալէպ փոխադրուեցաւ համալսարանական ուսման համար, սկսաւ խաղալ Հ.Մ.Ը.Մ. Հալէպի առաջին կազմէն), Ժան եւ Զուզու եղբայր-

ներ (մականունը կը խուսափի յիշողութենէս), Յովսէփ Միքայէլեան, Գրիգոր Յակոբեան եւ... ութերորդը՝ ես:

Ահաւասիկ թնձուկը: Ֆութպոլի խումբ մը կազմելու համար անհրաժեշտ էին նուազագոյն 11 մարզիկներ: Ի՞նչ ընել ուրեմն, կարելի՞ էր հրաժարիլ մօտալուտ Զատիկէն...

Ո՞վ չի գիտեր Հալէպի մէջ տարուէ-տարի տեղի ունեցող Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն արժէքն ու նշանակութիւնը: Ո՛չ միայն մարզական շարժումի մղում տուող ձեռնարկ մը, այլեւ կազմակերպական աշխուժութիւն ենթադրող հրաշալի բխում մը, ազգային յուզումի եւ հպարտութեան հաւաքական պայթում մը, որմէ չէր ուզեր զրկուիլ ո՛չ մէկ մասնաճիւղ՝ ութ ֆութպոլիստ ունենար թէ տասը սկաուտ...

Ի՞նչ ընենք հիմա Տէր Զօրի մասնաճիւղին... սրբե՞ք քարտէսէն:

Ողջ մնաս, եղբ. Յակոբ Օվայեան:

Ես հիմա հաճոյքով ու համակրանքով կը վերյիշեմ հնօրեայ Նաւասարդեան դաշտի բոլոր անցուղարձերը, Անդրանիկին (Աւրնեան) խորամանակ ժպիտը, Օվայեանին զարմանահար դէմքը, ողբացեալ Արամին եւ Ղեկոնդին խծրժանքները, անոնց նուիրումն ու ծառայութիւնները, որովհետեւ բոլորն ալ մաս կը կազմեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի հաւաքական կենսագրութեան եւ յիշողութեան, ու կը հաւատամ, թանկագին ժառանգութիւն են մերօրեայ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն համար...

The Champs Élysées just steps away and the Parc Monceau nearby

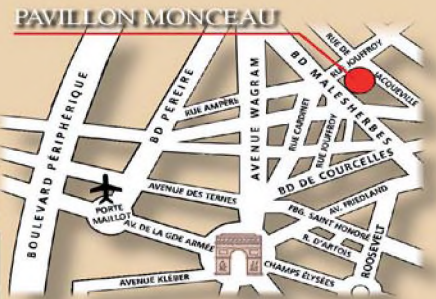
HOTEL

PAVILLON MONCEAU
PARIS

Full of charme,
Tastefully decorated 36 rooms
and 6 suites with individual
heating/air conditioning,
direct access telephone line,
internet connection, minibar,
safety box and satellite TV.
Private bathroom with hairdryer.

The suites can accommodate
3 adults or a family
with parents and 2 children.

43 rue Jouffroy d'Abbans 75017 Paris
Tel 331 56 79 25 00 - Fax 331 42 12 99 38

infos@pavillon-monceau.com
www.pavillon-monceau.com

Studio VICKEN 2005 PARIS

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՍՈՖԻԱՅԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐԸ «ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ ՀԱՅԵՐ»ՈՒՆ ՅԱՌԱՋԱՊԱՀ ԶՈԿԱՏԸ

ԲԼՅՈ ՆՍԱՐՈՍՎ

Խորուն Թիրազեան ՍՈՖԻԱ

73 տարիներ անցան Վլատայա գիւղին մէջ 1935ին տեղի ունեցած ընդհանուր բանակուէն, որուն Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Փլովտիվի սկառուտի հանգամանքով մասնակցեցայ նաեւ ես: Վայրը կը ներկայացնէր մեծ եւ հրաշալի մարգագետին մը, համապատասխան բոլոր պահանջներուն Պուլկարիոյ մեծագոյն բանակումին՝ 288 մասնակիցներով: Գլխաւոր խմբապետը Պօղոս Քանթարեանն էր, Փլովտիվէն, պահեստի գնդապետ: Բանակումը այցելեցին գնդապետ Թրայանովը՝ պուլկար սկառուտներու հետը եւ Զանգեզուրի հերոս Զօր. Գարեգին Նժդեհ:

Բանակումին պաշտօնական բացումը նուիրուած էր պուլկար մեծ բանաստեղծ եւ հայ ժողովուրդի բարեկամ Բէյօ Յաւորովին, որ իր «Հայեր» անմահ եղերերգութեամբ տաղերգեց հայ ժողովուրդի կսկիծն ու անձկութիւնը: Բանակումը նուիրուած էր Հ.Յ.Դաշնակցութեան հիմնադիրներէն Գրիտափոր Միքայէլեանի եւ անոր գործակիցին՝ Վռամշապուհ Քէնտրեանի նահատակութեան 30ամեակին:

18 Օգոստոս 1935ին, Կիրակի առաւօտ, բանակավայրի բոլոր սկառուտները՝ Սոֆիայի, Փագարճիքի, Փլովտիվի, Սլիվէնի, Պուրկասի, Վառնայի եւ Թուսէի մասնաճիւղերէն, իրենց զրօշակներով, փողերու եւ թմբուկներու առաջնորդութեամբ, առոյգ քայլերով ուղղուեցան «Պորխի» պուրակ: Մայրաքաղաքի կիրակնօրեայ բազմամարդ փողոցներու, մանաւանդ «Ազատարար Յար» պողոտային համար չտեսնուած սկառուտական շքերթ մը, զոր անցորդները ողջունեցին «Պուաւօ՛ հերոսներ» բացազանջութիւններով:

Յուշարձանին պաշտօնական բացումին զօր. Գարեգին

Նժդեհը, յուշարձանի կառուցման կոմիտէին նախագահը, բոցաշունչ ճառով մը ընդգծեց մեծ բանաստեղծին հայ ժողովուրդին հանդէպ ունեցած յարգանքն ու սէրը, որուն երախտիքը տեղադրուած է յուշարձանին պատուանդանին վրայ՝ «Երախտապարտ հայերէն»:

Յուշարձանը գործն է պուլկարահայ արձանագործ Գրիգոր Ահարոնեանի, որ 1946ին Պուլկարիայէն գաղթեց Հայաստան, ուր նշանակուեցաւ փրոֆէսոր-դաստոռ Հայկական Արուեստի Ակադեմիային մէջ:

Գողեր, մետաղեայ արձաններու կողոպտիչներ, չինայեցին Յաւորովի կիսանդրին: Բարեբախտաբար, ժամանակ մը վերջ կիսանդրին գտնուեցաւ եւ 19 Ապրիլ 1995ին պաշտօնապէս տեղադրուեցաւ իր պատուանդանին վրայ: Այս անգամ ալ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սոֆիայի սկառուտները գործնական մասնակցութիւն բերին հանդիսութեան: Պաշտօնական բացումը կատարուեցաւ Պուլկարիոյ նախագահ Ժելիու Ժելիւի ճառով: Հանդիսութեան ներկայ էին նախարարներ, երեսփոխաններ, բանաստեղծին ազգականները եւ մեծաթիւ քաղաքացիներ: Այս առիթով խօսք առաւ Ներքին Մակեդոնական Յեղափոխական Կազմակերպութեան (Վ.Մ.Բ.Օ.) նախագահ Սթոյան Պոյաճիեւը եւ բացայայտեց Յաւորովի գործօն մասնակցութիւնը Մակեդոնիոյ ազատագրական կռիւներուն՝ թուրքերուն դէմ: Սիրոյ եւ յարգանքի իր զգացումները արտայայտելով հայ ժողովուրդին հանդէպ, Պոյաճիեւը պատմեց հետեւեալ հետաքրքրական եւ քիչ ծանօթ պատմութիւնը-

Վ.Մ.Բ.Օ.ն, թրքական լուծի դէմ իր մարտնչումներուն ընթացքին, 1897ի գարնան վերջաւորութեան, անյետաձգելի կարիքը ունեցած է ռումբերու: Այդ նպատակով դիմած է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան, որուն հետ եղբայրական գործակցութիւն ունեցած է: Ինչպէս որ կը սպասուի, պատասխանը եղած է դրական: Հ.Յ.Դ.ն յայտնած է, թէ պատրաստ է տրամադրելու անհրաժեշտ ռումբերը, սակայն

անոնց փոխադրութիւնը կարելի չըլլայ ճամբաներու խափանուած ըլլալուն պատճառով: Օգտակար դառնալու փափաքով, Հ.Յ.Գ. առաջարկած է Վ.Մ.Բ.Օ.ի տրամադրութեան տակ դնել երկու վարպետ-մասնագէտներ, որոնք կազմակերպեն անհրաժեշտ ոււմբերու արտադրութիւնը: Եւ այսպէս, ըստ Եաւորովի խօսքերուն, Կոցէ Տեյչէֆի (Հանրածանօթ առաջնորդը մակեդոնական յեղափոխական շարժումին) գաղափարը իրականացուցած է եւ բացուած է գործարան մը կամ արհեստանոց մը, ինչպէս կ'անուանէին մակեդոնացի յեղափոխականները, Իւրուչքի խրճիթները, Տլրհէնօ, Սապլիար գիւղի Բիւսթէնտիլի շրջան: Վարպետները, մասնագէտ հայեր՝ Գրիգոր եւ Լեւոն, գորակցելով ազատագրութեան գաղափարին՝ կ'աշխատին անվճար: Գործարանին աշխատաւորները, փոխ ի փոխ, 7-20 հոգի, շոկատայիններ կը կոչուէին: Ժամանակամիջոցի մը ընթացքին, 1897ի Մայիս 1էն մինչեւ 1898ի Հոկտեմբերը, այսինքն 18 ամսուան ընթացքին կը պատրաստուին մօտ 1500 ոււմբեր, որոնք գերեզմանայ Մակեդոնիան կը սասանեն շարք մը պայթումներով (Անկիսթա գետի կամուրջը, երկաթուղագիծը եւ փապուղին, Փրանսական «Կուստալքիվիր» նաւը, Սելանիկի Պանք Օթոմանը եւ այլն): Պոյաճիւր առիթը չէր փախցնէր այս պատմութիւնը պատմելու պուլկար թէ՛ հայկական գանազան ձեռնարկներու ընթացքին:

Վիտոշ լեւան «Օֆէլիթէ» կոչուած վայրը կայ շատ գեղեցիկ մարզագետին մը՝ «Եաւորով» կոչուած: Այստեղ, Ժայռի մը վրայ ամրացուած է Բէյօ Եաւորովի կիսանդրին, որ սակայն լեռնային խիստ մթնոլորտի ազդեցութեան հետեւանքով նշանակելիօրէն վնասուած է:

Վիտոշ կատարած այցելութիւններէս մէկուն, «Զլաթնի մոսթովէ» (Ոսկեղէն կամուրջներ), նկատեցի արտասովոր ոգեւորութիւն մը անսովոր աշխատանքային օրուան մը ընթացքին: Անակնկալօրէն տեսայ արձանագործ Գրիգոր Ահա-

1927. Սքարա Զակորայի մասնաճիւղի անդամներ:

րոնեանը, ընկերակցութեամբ Պուլկարիոյ զբօսաշրջիկային ընկերակցութեան փոխ նախագահ Փէքօ Թաքովի: Տեղեկացայ, որ եկած են Եաւորովի Հայաստանէն բերուած նորակառույց մարմարեայ կիսանդրին պաշտօնական բացումին: Աճապարեցի «Եաւորովի մարզագետին»ը եւ ներկայ եղայ շատ սիրուն հանդիսութեան մը՝ պուլկար եւ հայ ընկերակցութեան: Աղուոր համերգ մը ներկայացուց «Լեռնական երգ» երգչախումբը: Բնական է արտասանուեցան ճառեր: Իր արտասանած ճառին մէջ, Գրիգոր Ահարոնեան յայտնեց, որ կը յուսայ հայ եւ պուլկար ընկերակցութիւնը ամուր ըլլայ, ինչպէս որ պուլկարական կրանիթէ կիսանդրին շողկապուած է հայկական մարմարին:

Սոֆիայի «Վիտոշ» պողոտային 26 թիւին կը գտնուի բնակարանը, ուր ապրած եւ ստեղծագործած է Եաւորով բանաստեղծ-յեղափոխականը: Հարթաքանդակին գետեղման հանդիսութեան ներկայ եղած են Հ.Մ.Լ.Մ.ի Սոֆիայի սկաուտները:

Ամէն տարի, Օսմանեան Թուրքիոյ կողմէ ծրագրուած եւ գործադրուած Հայկական Ցեղասպանութեան տարելիցին, երախտապարտ հայեր կը ձեռնարկեն խաղաղապահ տողանցքի՝ «Անձանօթ գինուոր»ի գերեզանէն մինչեւ Բէյօ Եաւորովի տուն-թանգարանը, ուր կը կազմակերպուին սգահանդէսներ: Ցետոյ, այցելութիւն կը արուի հայկական գերեզմաններու կողքին գտնուող մեծ բանաստեղծին շիրմը, գետեղելու համար ծաղկեփունջեր: Այս ձեռնարկներուն գործօն մասնակցութիւն կը բերեն Հ.Մ.Լ.Մ.ի Սոֆիայի սկաուտները:

Ահա թէ ինչու Հ.Մ.Լ.Մ.ի սկաուտները իրաւամբ կրնան նկատուիլ «Երախտապարտ հայեր»ուն յառաջապահ ջոկատը:

1926. Պագարգիքի մասնաճիւղի անդամներ: Զախին, ոտքի կանգնած՝ մասնաճիւղի երկարամեայ խմբապետ եղբ. Մինաս Մինասեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գրիգորիս Պողարեան կը փոխանցէ իր խօսքը:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍԻ 30ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՃԵԼԻ ԵՐԵԿՈՆ

մակիրները, որոնք վարժ են նմանօրինակ թուականներու ու ձեռնարկներու, ծանօթ են նաեւ անոր մթնոլորտին, լեցուցած էին «Տիամանթէր» սրահը:

Ձեռնարկին սկիզբը յաւուր պատշաճի կատարուեցաւ պաշտօնական բաժինը, ուր վարչութեան անունով բարի գալուստի խօսք ուղղեց եղբ. Վարանդ Պաղտասարեան: Ան շեշտեց Կեդրոնական Վարչութեան ներկայութիւնը, ապա մատնանշեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի 2007ի ձեռնարկները նուիրուած են մասնաձեռնի հիմնադրութեան 30ամեակին: Եղբայրը անդրադարձաւ 30 տարուան փորձառութեան, որ «ունեցաւ թերութիւններ եւ դժուարութիւններ, սակայն կարողացաւ գանոնք յաղթահարել շնորհիւ ծառայելու եւ նուիրումի պատրաստ տղոց հաւատքին, անոնց ցուցաբերած նիւթական գոհո-

ղութիւններուն, հասկացողութեան եւ միութենական սիրոյն»: Եղբ. Վարանդ Պաղտասարեան հաստատակամութիւն յայտնեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը պիտի շարունակէ իր սկսած գործն ու առաքելութիւնը եւ յոյս յայտնեց, որ նոր սերունդը աւելի բարգաւաճ օրերու կը հասցնէ մասնաձեռնը:

Այնուհետեւ խօսքը տրուեցաւ Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գրիգորիս Պողարեանին, որ իր ուրախութիւնը յայտնեց Կեդրոնական Վարչութեան լրիւ կազմով Փարիզ ներկայութեան համար եւ այս առիթով իր բարեմաղթութիւնները փոխանցեց 30ամեայ յոբելեար մասնաձեռնին:

Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի վարչութեան կողմէ մասնաձեռնի 30ամեակի յուշանուէրներ յանձնուեցան Կեդրոնական Վարչութեան անդամներուն:

Երեկոյին երաժշտական բաժինը ճոխացած էր ջութակի ներկայութեամբ, զոր հմտօրէն մատուցեց Վարուժան Նազարեան:

Ժամը բաւական յառաջացած էր. այլեւս սրտաբուխ էին մեկնաբանութիւնները՝ հայկական հին թէ նոր երգերու: Օրուան երգիչը իր տեղը զիջած էր Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբայրներու, որոնք այնքան հաճելի ձեւով քակեցին հայկական երգերու շղթան, վերապրեցնելով գանոնք:

Ընտանեկան մթնոլորտ, ընկերային հանդիպումի պահեր, մտերմութիւն. արդեօ՞ք այդ չէր ձեռնարկին նպատակը...

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամները կը պատրաստուին մասնաձեռնի կողմէ յուշանուէրներ ստանալ:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍԻ ԱՆՑՆՈՂ ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՇԽՈՅԺ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՄԸՄ-Ֆրանսի անցնող տարուան վարչութիւնը ունեցաւ հնգանդամ կազմ.-
 Ատմնապետ- եղբ. Հրաչ Սիսեոեան
 Փոխ-ատենապետ- եղբ. Վարանդ Պաղտասարեան
 Ատենադպիր- քոյր Ռիթա Իսահակեան
 Հաշուապահ- եղբ. Նազո Նաճարեան
 Գանձապահ- եղբ. Յարութ Պազգայեան
 Մասնաճիւղին գործունէութիւնը պարզեց հետեւեալ պատկերը.-

Ա) ՍԿԱՌԻՏՈՒԹԻՒՆ
 Սկաուտական կիրակնօրեայ գործունէութեան վայրը մնաց Փարիզեան շրջան՝ Ռանսիի «Իպրոցասէր» վարժարանը, Կիրակի օրերը ժամը 11էն 15:

Շարունակուեցան շեփորախումբի փորձերը, ուսուցիչ Եղուարդ Բարսեղեանի հսկողութեամբ:

●Վարչութեան նշանակումով ընդհանուր խմբապետի պաշտօնը վարեց եղբ. Պօղոս Մահպուկեան: Վարչական ներկայացուցիչներ՝ եղբայրներ Նարեկ Արթինեան եւ Հարմիկ Օհանեան:

●Սկաուտ. Խորհուրդը յառաջացաւ հետեւեալ կազմով.- քոյրեր՝ Ռիթա Քիլեճեան, Գարօլին Շաքէյեան, եղբայրներ Շանթ ժազէրեան, Արա Մատէնեան, Ալպէր Մահպուկեան, Ռոյ Վարդերեսեան եւ Շարլի Գարփաքեան: Օգնական եղբայրներ՝ Արամ Սիսեոեան եւ Վարանդ Ենիգոմշեան:

●Նախորդ տարիներու նման, այս տարի եւս, վարչութիւնը սկաուտներուն տրամադրութեան տակ դրաւ փոխադրական կառք մը, սկաուտները Ալֆորվիլէն եւ Փորթ Տորլէանէն փոխադրելու նպատակով:

●Այս տարեշրջանին սկաուտներուն թիւն է 58 հոգի, սակայն կիրակնօրեայ գործունէութեանց ընթացքին թիւը յաճախ տարուբերած է 40-45ի միջեւ:

●Սկաուտները ունեցած են 36 կիրակնօրեայ գործունէութիւն:

Սկաուտական ձեռնարկներ.-

●11 Դեկտեմբերին տեղի ունեցաւ ռալի մը, Քլամարի անտառին մէջ: Պատասխանատու կազմին կողմէ ծրագիրը

Մասնաճիւղին պատրաստուողի խումբը:

նկատուեցաւ շահեկան, որովհետեւ անոր միջոցով կարելի դարձաւ սկաուտական գիտելիքներու ընդհանուր վերաքաղ մը կատարել (հետախուզական, կապ, կողմնացոյց...):

●«Կաղանդի Օր»ուան տօնակատարութիւնը տեղի ունեցաւ 17 Դեկտեմբեր 2006ին (ներկայ՝ 49 հոգի եւ Սկաուտ. Խորհուրդ):

Ծրագիրը ընդգրկեց ծառի զարդարում, խաղեր, Կաղանդ Պապայի ժամանում եւ կապոցներու բաշխում:

●4 Մարտին, սկաուտները 52 հոգիով ներկայ գտնուեցան «Նաւասարդ» պարախումբի ելոյթին:

●1 Ապրիլին, Ծաղկագարդի առիթով, սկաուտները ներկայ գտնուեցան Առնուվիլի, Ալֆորվիլի եւ Իսի լէ Մուլինոյի եկեղեցական արարողութեանց, իսկ Չատկուան առիթով, նոյն եկեղեցիներուն դիմաց սկաուտ պատասխանատուներու կողմէ բաժնուեցան սկաուտական գործունէութիւնը ներկայացնող թուղցիկներ:

●«Հայաստանի տարուան» ծիրէն ներս կազմակերպուած ցուցահանդէսներու կարգին էր Փրանսական Լուվր թանգարանին մէջ Հայկական հոգեւոր գանձերու նուիրուած ցուցահանդէսը: 22 Ապրիլին, սկաուտները 40 հոգիով այցելեցին ցուցահանդէս:

●Կիրակի, 29 Ապրիլին, Իսկ լի Մուլինոյի մէջ կայացած Հայկական Յեղասպանութեան ոգեկոչման մասնակցեցան Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի սկաուտական կազմն (39 հոգի) ու շեփորախումբը:

Իսկ 24 Ապրիլի Փարիզի կեդրոնական ոգեկոչման հանդիսութեան Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը մասնակցեցաւ իր սկաուտներով եւ շեփորախումբով: Վերջինը առաջնորդեց քայլարշաւը:

●Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի տարեկան ընդհանուր բանակումը տեղի ունեցաւ 8էն 16 Յուլիս 2007ին, Ժամպլիլի մէջ, մասնակցութեամբ 45 սկաուտներու: Բանակումը ունեցաւ դաստիարակչական եւ կազմակերպչական ծրագիր: Տեղի ունեցան սկաուտական եւ ընդհանուր զարգացման նիւթերով դասախօսութիւններ:

●14 Յուլիսին տեղի ունեցաւ «Այցերութեան օր»ը, 140է աւելի ծնողներու եւ բարեկամներու մասնակցութեամբ: Ներկայ էին

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան Եւրոպայի ներկայացուցիչ եղբ. Լեոն Պաղտասարեան եւ Կաթողիկոսական Պատկիրակ՝ Փարիզի Առաջնորդ Գիւտ Արք. Նաքթաշեան: Օրուան ընթացքին տեղի ունեցան սկաուտական տողանցք՝ շեփորախումբի մասնակցութեամբ եւ սկաուտական արարողութիւններ: Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի վարչութեան անունով ելոյթ ունեցաւ աստեղապետ եղբ. Հրաչ Սիսեռեան: Այս առիթով իր օրհնութիւնը փոխանցեց Առաջնորդ Սրբազանը: Աւարտին կատարեցաւ խորոկահանդէս:

Բ) ՊԱՍՔԷԹ

2006-2007 տարեշրջանին Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանս ներկայացաւ պասքէթի երկու խումբով: Ա. խումբը 16 հոգի եւ փոքրեր 5 հոգի: Մասնաճիւղը մասնակցեցաւ Փարիզի ախոյեանութեան: Ումբին փորձերը տեղի կ'ունենան շաբաթը երկու անգամ, «Կլասիկը» դաշտին վրայ: Մրցումները եւս կը կատարուին նոյն դաշտին վրայ: Խումբին մօտ վարչական պատասխանատուն է եղբ. Մորիս Տէմիրճեան:

●2006-2007 տարեշրջանին վարչութիւնը խումբին համար մարզիչ նշանակեց եղբ. Հրաչ Սիսեռեանը, իսկ օգնական մարզիչ՝ եղբ. Հրաչ Մակարեանը:

Ֆետերասիոնէն ճշդուած օրէնքներու համաձայն, պասքէթի խումբը ստիպուած էր ունենալու իր երկրորդ խումբը, արդ՝ պգտիկներու խումբին մարզումները կատարեց եղբ. Տաւիտ Ապրիլեան:

Պասքէթի մարզիկները ներկայ գտնուեցան 26 Նոյեմբերին վարչութեան կողմէ կազմակերպուած սկաուտ-մարզիկներ հաւաքին, Ալֆորվիլի Մշակութի Տան մէջ:

●Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի պասքէթի խումբը մասնակցեցաւ վարչութեան կազմակերպած «Սուրէն Մուրատեան» մրցաշարքին եւ գրաւեց Ա. դիրքը:

Պասքէթի խումբը մարզական իր տարեշրջանը աւարտեց եւ ֆետերասիոնի նոր որոշումով (խումբերու նոր դասաւորում) խումբը մնաց նոյն դասակարգին մէջ:

Մասնաճիւղից ֆութպոլի Ա. խումբը:

Գ) ՖՈՒԹՊՈՒԼ

2006-2007 տարեշրջանին ֆութպոլիստներու թիւն էր 52 մարզիկ, բաղկացած երկու խումբէ՝ առաջին եւ կրտսերներ:

Առաջին խումբին ընդհանուր մարզիչն էր եղբ. Ժան Փօլ Խորանեան, Նոյեմբերէն սկսեալ՝ եղբ. Աշոտ Խաչատրեան, իսկ կրտսերներու՝ եղբ. Յարութ Պապանազարեան: Վարչական ներկայացուցիչ՝ եղբ. Ժոզէֆ Պետիկեան:

Վարչութիւնը յառաջացուց յանձնախումբ մը՝ բաղկացած հետեւեալ եղբայրներէն.- Անդրանիկ Պահարեան եւ Յարութ Հաճէաքեան: Իսկ կրտսերներու խումբին օգնական՝ ծնողներ:

Փորձերը տեղի կ'ունենային շաբաթը երկու անգամ:

Առաջին խումբը մասնակցեցաւ Հոթ Տը Սէնի ախոյեանական Դ. դասակարգի, բաժակի եւ Ֆրանսայի բաժակի խաղերուն: Առաջին խումբը նահանգային մրցումներու ծիրէն ներս տարեշրջանը աւարտեց գրաւելով իր դասակարգի 5րդ դիրքը:

Կրտսերներու խումբը մինչեւ Փետրուար 2007 մրցումներ ունեցաւ Հոթ Տը Սէնի ախոյեանական խաղերու ծիրէն ներս: 4 Փետրուարին, խաղի մը ընթացքին տեղի ունեցած անհաճոյ դէպքի մը լոյսին տակ, վարչութիւնը որոշեց կրտսերներու խումբը լուծել եւ անպատիժ մարզիկները մարզել Ա. խումբին հետ:

●Ֆութպոլի մարզիկներ ներկայ գտնուեցան 26 Նոյեմբերին վարչութեան կողմէ կազմակերպուած սկաուտ-մարզիկներ հաւաքին, Ալֆորվիլի Մշակութի Տան մէջ:

●Իսի լի Մուլինոյի մէջ, 31 Մարտին, «Հայաստանի Տարւան» ծիրէն ներս տեղի ունեցաւ ֆութպոլի մրցում մը, զոր իրարու դէմ հանեց հայազգի յայտնի մարզիկներու (Ե. Ճորքայէֆ, Ա. Պողոսեան) եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսէն չորս մարզիկներու միացեալ խումբը ֆրանսական պատկերասփիւռի երկրորդ կայանի մարզական թղթակիցներուն դէմ: Արդիւնք՝ 5-0 յաղթանակ, ի նպաստ հայկական խումբին: Կոլերէն երեքը նշանակեցին Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի մարզիկները:

Ֆուտբոլի Ա. խումբը մասնակցեցաւ վարչութեան կազմակերպած «Սուրէն Մուրատեան» մրցաշարին եւ գրաւեց Ա. դիրքը: Խումբը մասնակցեցաւ նաեւ 6-9 Ապրիլին ժընեւի մէջ տեղի ունեցած մրցաշարին եւ 24 խումբերու մէջ գրաւեց երկրորդ դիրքը:

Դ) ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՒՆ

26 Նոյեմբեր 2006ին, վարչութեան կողմէ կազմակերպուեցաւ սկաուտ-մարզիկներու հաւաք-ընթրիք մը, Ալֆրիդի Մշակոյթի Տան մէջ: Ընթրիքին ներկայ գտնուեցաւ 50 հոգի: Ցուցադրուեցաւ ժապաւէն մը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութեան հիմնադրութեան նուիրուած: Վարչութեան կողմէ խօսք առաւ եղբ. Հրաչ Միսեոեան:

● Վարչութիւնը կազմակերպեց իր տարեկան պարահանդէսը (30ամեակի տարուան առաջին ձեռնարկ), 13 Յունուար 2007ին, «Մերիտիան» պանդոկին մէջ: Պարահանդէսին ներկայ գտնուեցաւ 427 հոգի:

● Համաձայն տարեկան ծրագրի նախատեսութեան, 31 Մարտին տեղի ունեցաւ «Ուրախ երեկոյ» մը Տիամանթէրի մէջ: Երեկոյին ներկայ գտնուեցաւ 120 հոգի: Միջնորդը հաճելի էր, ձեռնարկը՝ յաջող:

● 13 Մայիս 2007ին, վարչութեան հրաւերով գումարուեցաւ մասնաճիւղին արտակարգ 33րդ ընդհանուր ժողովը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գրդ. Պատգամաւորական Ժողովի օրակարգով:

Մրցաշարք եւ պարահանդէս

Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի 30ամեակին նուիրուած միջ-եւրոպական մրցաշարքը՝ «Սուրէն Մուրատեան» բաժակը տեղի ունեցաւ 17-19 Մայիսին, Փարիզեան շրջան՝ Իսի յէ Մուլինոյի մէջ:

Մասնաճիւղին շեփորախումբը:

Մրցաշարքին մասնակցեցան Գանատայի, Լոնտոնի, Պուտափէշթի եւ Մարսէյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղերը, նաեւ՝ Զուիցերիոյ Հայկական Միութիւնն ու Գերմանահայ Միութիւնը:

Մրցաշարքը ընթացաւ միութեանական միջնորդի մէջ:

● Սկաուտական ընդհանուր բանակումի «Այցելութեան օր»-ուան ընթացքին, 14 Յուլիս 2007ին, վարչութիւնը կազմակերպեց հիւրասիրութիւն:

● 19էն 23 Սեպտեմբեր 2007ին, Հայաստանի մէջ գումարուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգամաւորական Գրդ Ժողովը: Մասնաճիւղին պատգամաւորները մասնակցեցան ժողովին, որուն ղեկոյցը փոխանցեցին վարչութեան:

Չամացանց

Կայքէջը ունեցաւ իր նոր հասցէն: Հոն տեղադրուեցան նորութիւններ՝ նկարներ, երգեր, Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի մասին տեղեկութիւններ եւ այլն:

Կայքէջին մէջ տեղ գտան մասնաճիւղին ձեռնարկներուն ծանուցումները, նաեւ՝ մարզական եւ սկաուտական գործունէութիւնները:

Ե) ՅԱՐԱՔԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ՎԱՐՉԱԿԱՆ

Վարչութիւնը յարաբերական անմիջական կապեր ունեցաւ քոյր եւ այլ միութիւններու հետ, այսպէս՝

- Մասնակցեցաւ Ֆրանսայի Հայկական Կազմակերպութիւններու Համակարգումի Խորհուրդի (CCAF) ժողովներուն եւ ստանձնեց Հայկական Յեղասպանութեան նուիրուած ձեռնարկի մը մէկ բաժինը:

- Ներկայ գտնուեցաւ Իսի յէ Մուլինոյի շրջանի «Հայաստանի Տարուան» ծիրէն ներս մարզական մրցաշարքի կազմակերպման ժողովին:

- Նոյեմբեր 2006ին, վարչութեան թելադրանքով 4 ըսկաուտներ ներկայ գտնուեցան «Հայաստան» հիմնադրամի Ֆրանսայի ֆոնէթոնի աշխատանքներուն:

- Մասնակցեցաւ քաղաքապետարաններու կողմէ միութիւններու ի պատիւ տրուած հիւրասիրութիւններուն, Դպրոցասէրի դաշտահանդէսին:

- Փարիզ քաղաքի անունով Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի մարզիկները իրենց մասնակցութիւնը բերին Համահայկական Դ. խաղերուն, Երեւան:

Զ) ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

Մասնաճիւղի անդամներուն ընդհանուր թիւն է 205 հոգի՝ հետեւեալ բաժանումով.- պասքէթ 16 հոգի, ֆուտբոլ 52 հոգի, սկաուտ 58 հոգի, անդամ 79 հոգի:

Մասնաճիւղին 30ամեակին նուիրուած՝ «Սուրէն Մուրատեան» մրցաշարքին ֆուտբոլի յանձնախումբը:

ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԱՍՆԱԾԻԴԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ՖՈՒԹՊՈՒԻ ԻՐ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՀՄԸՄ-ի Վալանսի մասնաճիւղը մեծ թափով եւ խանդավառութեամբ ըսկրաւ 2007-2008 տարեշրջանի իր աշխատանքներուն: Մասնաճիւղին վարչութիւնը ուրախութեամբ նկատեց իր մարզական շարքերուն ստուարացումը: Արդարեւ, մասնաճիւղին մարզիկներուն թիւը առաջին անգամ բլլալով կ'անցնի 45ը: Մասնաճիւղին ֆուլթպոլի առաջին խումբը, 11 մրցումներէ ետք, կը գրաւէ իր խմբակին առաջին դիրքը, իսկ երկրորդ խումբը՝ իր խմբակին երկրորդ դիրքը:

Խանդավառութիւն նկատելի է նաեւ ՀՄԸՄ-ի համակիրներուն մօտ, որոնք ամէնուրեք հոծ բազմութեամբ կը հետեւին իրենց սիրելի խումբին խաղերուն:

Տեղին է նշել, որ մասնաճիւղին ատենապետ եղբ. Պօղոս Տէրտէրեան իր մասնակցութիւնը բերաւ ՀՄԸՄ-ի Ծրդ Պատգամաւորական Ժողովին, Հայաստան: Վերադարձին, ան ընդհանուր տեղեկութիւններու տուաւ միութեան յառաջիկայ քառամեակի ծրագիրներուն մասին:

Այս տարեշրջանին, մասնաճիւղին վարչական կազմը կը բաղկանայ հետեւեալներէն-

- Ատենապետ- եղբ. Պօղոս Տէրտէրեան
- Փոխ ատենապետ- եղբ. Վահէ Կօշկարեան
- Ատենադպիր- քոյր Քրիստին Տէրտէրեան
- Գանձապահ- եղբ. Փաթրիք Տէրտէրեան
- Մարզական պատասխանատու- եղբ. Քլոս Ազարեան
- Գոյքապահ- եղբ. Ռոպէրթ Միթիլեան:

Ֆուլթպոլի առաջին խումբը: Ոսքի, ձախէն աջ՝ Արամ Սարգիսեան, Զլոտ Ազարեան, ատենապետ Պօղոս Տէրտէրեան, Անթոնի Սաֆարեան, Տէնի Պոյաձեան, Մաթիօ Ազարեան, Բաֆֆի Կօշկարեան, ճորձ Գասապեան, Թումա ճուպուրեան, Անդօ Օհանեան, մարզիչ Միշէլ Բէլլակորեան, Ալէն Մնացիկեան եւ Նոէլ Տէրտէրեան:
Նստած, ձախէն աջ՝ Սազօ Եթերեան, Վահէ Քոստանձեան, Ժոզէֆ Բառաքելեան, Յամբիկ Յովսէփեան, Յարութ Տէրտէրեան, Մայք Բրոսօ, Յակոբ Տէրտէրեան եւ Փաթրիք Տէրտէրեան:

Ֆուլթպոլի երկրորդ խումբը: Ոսքի, ձախէն աջ՝ մարզիչ Վահէ Կօշկարեան, Լուսինէ Չալիքեան, Յոլակ հազարեան, Նոէլ Տէրտէրեան, Լեւոն Տոլրէեան, Ժան ճուպուրեան, Բրիսթօ Տէրտէրեան, Մայք Սակձեան, Շարլի ճուպուրեան, Կարօ Ստեփանեան, Տէնի Պոյաձեան, Զլոտ Ազարեան, Ռոպէր Միթիլեան:
Նստած, ձախէն աջ՝ Վազգէն Ալաշեան, Յայկազ Իգասեան, Ֆրանք ճուպուրեան, Վահէ Քոստանձեան, Ռուբիկ Բիրազեան, Յարէթ Յակոբեան, Լոդիս Եղիքեան եւ Կարօ Շիրիմեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՇՐՋԱՆԻ 37ՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐԸ

Ձարեհ Տերվիշեան ԹՈՐՈՆԹՕ

ՀՄԸՄ-ի Գանատայի շրջանի աւանդական մարզախաղերը 2007ին տեղի ունեցան Թորոնթոյի մէջ, 23-25 Նոյեմբեր 2007ին, նախաձեռնութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան եւ կազմակերպութեամբ Թորոնթոյի մասնաճիւղին:

Խաղերուն նախագահն էր հաւատաւոր Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Պարզե Ասամաճեան:

Մարզախաղերուն իրենց մասնակցութիւնը բերին Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներէն Օրէնճ Քառնթիի եւ Փասատինայի մասնաճիւղերը, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն Փրովիտընսի եւ Ուաշինկթընի մասնաճիւղերը, Անգլիոյ Լոնտոնի մասնաճիւղը, Գանատայէն Մոնթրէալի, Քէմպրիճի եւ հիւրընկալ Թորոնթոյի մասնաճիւղերու մարզական խումբերը:

37րդ մարզախաղերը կ'ընդգրկէին տղոց եւ աղջկանց պասքեթպոլի, սրահի ֆուլթպոլի, ֆլոր հաքիի, փինկ-փոնկի, ճատրակի եւ աթլետիկ մրցումներ:

Երեք օրերու ընթացքին, 300է աւելի մարզիկներ եւ մարզիկուհիներ, Հ.Մ.Ը.Մ.ական ոգիով եւ եղբայրական ջերմ մթնոլորտի մէջ, մրցեցան իրարու հետ, տիրանալու համար յաղթանակի մետալներու եւ բաժակներու:

Մեծ էր խանդավառութիւնը եւ ոգեւորիչ: Յատկանշական էր մանաւանդ մեծ թիւով երիտասարդներու ներկայութիւնը մարզադաշտերուն մէջ: Անոնք եկած էին քաջալերելու Հ.Մ.Ը.Մ.ը եւ մասնակցող բոլոր խումբերու մարզիկները, կրտսերներէն մինչեւ վեթերաններ, որոնք դաշտ կ'իջնէին յաղ-

Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Բարզէն Կարապետեան յուշանուէրով մը կը պատուէ մարզախաղերու նախագահ եղբ. Պարզե Ասամաճեանը:

թելով վճռակամութեամբ, յաղթանակի բաժակ մը ապահովելու իրենց մասնաճիւղին:

Հ.Մ.Ը.Մ. իր հիմնադրութենէն ի վեր մարզական միութիւն մը ըլլալէ աւելի դարձած է գաղափարական միութիւն մը, որ մարմնակրթութիւնը օգտագործած է եւ կը շարունակէ օգտագործել իբրեւ միջոց՝ հայ պատանին եւ երիտասարդը դաստիարակելով պատրաստելու վաղուան տիպար հայ մարդը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի կողմէ կազմակերպուած խաղերը, ըլլան անոնք համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական, միջ-մասնաճիւղային, Նաւասարդեան թէ շրջանի մարզախաղերու ձեւով, առաւել՝ սկստուտական բանակումները, միայն միջոցներ են նորահաս սերունդի գաւակները համախմբելու այս օտար եւ հեռուոր ամերիկայ, անոնց հոգիներուն մէջ դարձնելու մէկ ազգի եւ մէկ հայրենիքի պատկանելիութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը հայ նորահաս սերունդի հոգիներուն մէջ զօրացուց հաւատքի, յոյսի, ապրելու եւ հայ մշակու գիտակցութիւնը եւ կը շարունակէ նոյն թա-

փով ու նոյն հաւատքով:

Այս խաղերուն առթիւ, Շաբաթ, 24 Նոյեմբերի երեկոյեան կազմակերպուած էր Յաղթանակի Խրախճանք՝ Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ, ուր մարզիկներուն կողքին ներկայ էին նաեւ մեծ թիւով երիտասարդներ, որոնք միասանաբար անցուցին հաճելի երեկոյ մը:

Կիրակի, 25 Նոյեմբերի առաւօտեան սկսան կիսաւարտական եւ աւարտական մրցումները՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզասրբահին մէջ, հոծ բազմութեան մը ներկայութեան: Տեղի ունեցան ֆուլթպոլի 3 մրցումներ՝ Թորոնթոյի եւ Մոնթրէալի կրտսեր տղոց, Մոնթրէալի եւ Թորոնթոյի աղջիկներու, Քէմպրիճի եւ Թորոնթոյի երէց տղոց խումբերուն միջեւ, իսկ վերջին մրցումը կատարեց Փրովիտընսի եւ Փասատինայի պասքեթպոլի երէց տղոց խումբերուն միջեւ:

Խաղերու աւարտին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզասրահ մուտք գործեց պատուոյ շքախումբը, գլխաւորութեամբ 37րդ մարզախաղերու նախագահ եղբ. Պարզե Ասամաճեանի, Սիփան Վրդ. Քէչչճ-

եանի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեղրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Արմէն Կէտիկեանի, Հ.Յ.Դ. Գանատայի Կեղրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Գրիգոր Շիթիլեանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Բարգէն Կարապետեանի: Անոնց կը հետեւէին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեղրոնական Վարչութեան նախկին անդամներ՝ եղբայրներ Մանուէլ Հայրապետեան եւ Հրաչ Տէր Սարգիսեան, Հ.Յ.Դ. Կեղրոնական Կոմիտէի անդամներ Վարուժան Պաստաճեան եւ Զոհրապ Թաթիկեան, ՀՕՄի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ Գեղուհի Պաստաճեան, Համազգայինի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ Գաբրիլ Խաչատուրեան, Հ.Յ.Դ. «Ս. Թեւոնյան» կոմիտէի հերթապահ Յակոբ Ճանպազեան եւ անդամ Անդօ Խաչատուրեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Զարեհ Տէրվիչեան, Շրջանային Վարչութեան անդամներ, միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ վարչականներ:

Հանդիսութիւնը սկսաւ ականդական տողանցքով, առաջնորդութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի մասնաճիւղի սկառուտական շեփորախումբին, որ ազգային եղանակներով թնդացուց Հ.Մ.Ը.Մ.ականներով եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի քաջալեր բարեկամներով լեցուն մարզասրահը եւ խռովեց շատերուն սրտերը:

Օրուան հանդիսավարներն էին քոյր Լոուի Սարգիսեան եւ եղբ. Յակոբ Սարգիսեան, որոնք լաւապէս վարեցին հանդիսութիւնը:

Գանատայի, Միացեալ Նահանգներու, Անգլիոյ եւ Հայաստանի քայլերգներէն ետք, բարի գալուստի խօսքով հանդէս եկաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Զարեհ Տէրվիչեան, ապա խօսքեր արտասանեցին Հ.Յ.Դ. «Ս. Թեւոնյան» կոմիտէի ներկայացուցիչ Անդօ Խաչատուրեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Բարգէն Կարապետեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեղրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Արմէն Կէտիկեան:

Մէջընդմէջ եղան մետաղներու եւ բաժակներու բաշխում, յաղթական մարզիկներուն եւ խումբերուն: Կատարուեցաւ նաեւ յուշանուէրներու փոխանակում:

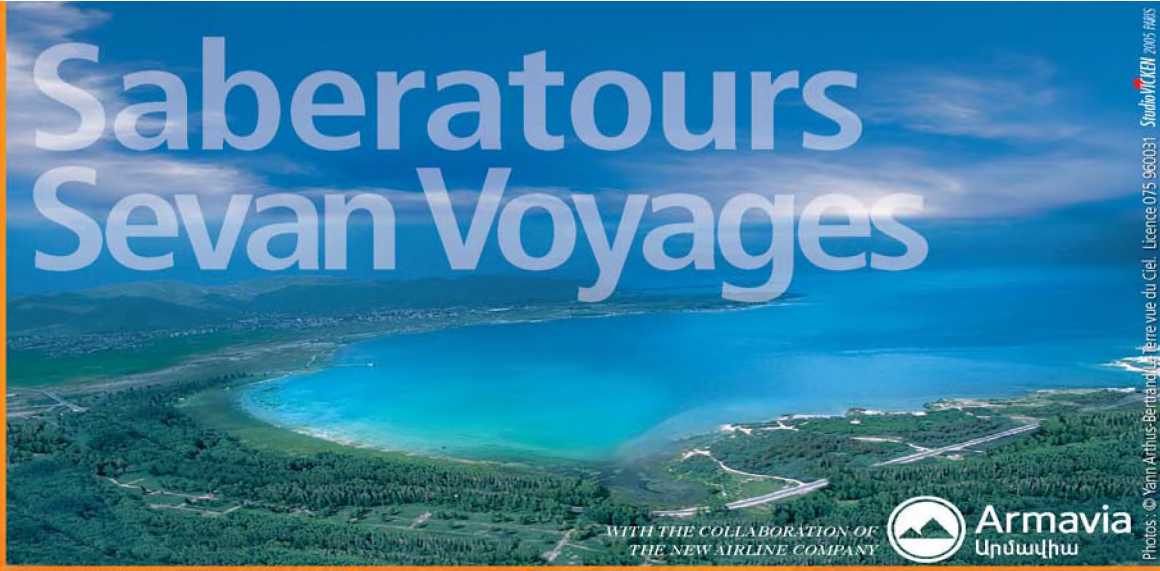
Հանդիսութեան ընթացքին ելոյթ ունեցան Թորոնթոյի մասնաճիւղի մարտարուեստի մարզիկները, իսկ Թորոնթոյի Համազգայինի «Արսէն Ղարիպեան» պարախումբը ներկայացուց «Թամզարա» պարը:

Այս առթիւ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Բարգէն Կարապետեան յատուկ յուշանուէրով մը պատուեց 37րդ մարզախաղերու նախագահ եղբ. Պարգեւ Պաստաճեանը:

Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ Սիւփան Վրդ. Քէչէճեանի «Պահպանիչ»ով եւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով, կատարողութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկառուտական շեփորախումբին եւ մասնակցութեամբ ներկաներուն:

ARMENIA
for private and group trips
www.saberatours.fr

Saberatours Sevan Voyages

WITH THE COLLABORATION OF
THE NEW AIRLINE COMPANY

Photos: © Yarm Arnius-Bertrand / Ag. Ferre vue du Ciel. Licence 075 960031. Studio ICKB 2015/2016

- Direct Flights
PARIS
YEREVAN
PARIS
- Select
your Journey
- Guided Tours
for 8 Days
or 12 Days

11, rue des Pyramides
75001 Paris
tel 331 42 96 10 10
fax 331 42 96 18 77
saberatours@selectour.com

48, cours de la Liberté
69003 Lyon
tel 334 78 60 13 66
fax 334 78 60 92 26
sevan@selectour.com

67, La Canebière
13001 Marseille
tel 334 95 09 30 60
fax 334 95 09 30 61
marseille@wasteels.fr

32-38, rue Hamrabadoutian
Yerevan
tel 374 10 52 55 55
fax 374 10 56 40 30
sabera@arminco.com

ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐՈՒՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

ՊԱՍԵՇԹՊՈԼ

Երեց տղաք
Երեց աղջիկներ
Կրտսեր աղջիկներ
Կրտսեր տղաք

ԱԽՈՅԵԱՆ
Փրովիտընս
Մոնթբեալ
Թորոնթո
Թորոնթո

ՖՈՒԹՊՈԼ

Երեց տղաք
Կրտսեր տղաք
Փոքր տղաք
Աղջիկներ
Վեթերաններ

ԶԵՄԱՅԻՆ
Մոնթբեալ
Մոնթբեալ
Թորոնթո
Թորոնթո

ՖԼՈՐ ՅԱԶԻ

Տղաք

Մոնթբեալ

ՓԻՆԿ-ՓՈՆԿ

Կրտսեր տղաք

Առաջին- Կարպիս Կարապետեան (Մոնթբեալ)
Երկրորդ- Արամ Հալլաճեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Շանթ Աֆարեան (Մոնթբեալ)

Երեց տղաք

Առաջին- Յակոբ Գաբրիելեան (Մոնթբեալ)
Երկրորդ- Վահիկ Ղարախանեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Մանուէլ Աֆարեան (Մոնթբեալ)

ՃԱՏՐԱԿ 12 ՏԱՐԵԿԱՆԵՆ ՎԱՐ

Առաջին- Ատոմ Թաշճեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Րաֆֆի Գըլըպոզեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Նուպար Նախնիքեան (Թորոնթո)

Փակման հանդիսութեան ներկայ պաշտօնական հիւրերը:

ԱԹԼԵԹԻԶՄ 60 Մ. ՏՂԱՔ

Երեց

Առաջին- Վահե Մարունեան (Մոնթբեալ)
Երկրորդ- Կարեն Եղիազարեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Փիթըր Անտոնեան (Մոնթբեալ)

Կրտսեր

Առաջին- Գրիգոր Շահինեան (Մոնթբեալ)

Փոքր

Առաջին- Արմէն Շիրինեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Արի Տաղլեան (Մոնթբեալ)
Երրորդ- Արա անամիրեան (Մոնթբեալ)

Ծիւ

Առաջին- Արէն Բաբիսեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Ճոնաթան Առոյեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Տարօն Մուրատեան (Թորոնթո)

60 Մ. ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Երեց

Առաջին- Նայիրի Մանուկեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Անիթա Իսկէստերեան (Մոնթբեալ)

Կրտսեր

Առաջին- Մարինա Փիլիպոսեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Մելանի Չենալեան (Մոնթբեալ)
Երրորդ- Մարի Յովաննեսեան (Մոնթբեալ)

Ծիւ

Առաջին- Թամար Թելեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Անոյ թաշճեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Աննա Մանուկեան (Թորոնթո)

Հ.Ա.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Արմէն Կտիկեան կ'արտասանէ իր խօսքը:

200 Մ. ՏՂԱԶ

Երեց

Առաջին- Փիթըր Աստոնեան (Մոնթրեալ)
 Երկրորդ- Կարեն Եղիազարեան (Թորոնթո)
 Երրորդ- Ալեքս Խինելեան (Մոնթրեալ)
 Միջայել Թեճիրեան (Մոնթրեալ)

Կրտսեր

Առաջին- Գրիգոր Շահինեան (Մոնթրեալ)
 Երկրորդ- Տիրան Բարնաքեան (Թորոնթո)
 Երրորդ- Վահան Յովաննեսեան (Մոնթրեալ)

Փոքր

Առաջին- Արմեն Պալեոզեան (Թորոնթո)
 Երկրորդ- Արմեն Շիրինեան (Թորոնթո)
 Երրորդ- Արա Խանամիրեան (Թորոնթո)

200 Մ. ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Երեց

Առաջին- Նարե Էտճու (Թորոնթո)
 Առաջին- Նայիրի Մանուկեան (Թորոնթո)
 Երկրորդ- Անիթա Իսկենտերեան (Մոնթրեալ)

Կրտսեր

Առաջին- Մարինա Փիլիփոսեան (Թորոնթո)
 Երկրորդ- Մելանի Չենալեան (Մոնթրեալ)
 Երրորդ- Մեղեդի Մինասեան (Թորոնթո)

150 Մ. ՏՂԱԶ

Ծիլ

Առաջին- Արեն Բաքիսեան (Թորոնթո)
 Երկրորդ- Ճոնաթան Առոյեան (Թորոնթո)
 Երրորդ- Տարոն Մուրատեան (Թորոնթո)

150 Մ. ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Ծիլ

Առաջին- Թամար Թելեան (Թորոնթո)
 Երկրորդ- Անոյ թաշճեան (Թորոնթո)
 Երրորդ- Աննա Մանուկեան (Թորոնթո)

Հ.Մ.Ը.Մ.ի
 Գանատայի
 Շրջանային
 Վարչութեան
 ատենայետ
 եղբ. Բարգև
 Կարապետեան

600 Մ. ՏՂԱԶ

Երեց

Առաջին- Կարեն Եղիազարեան (Թորոնթո)
 Երկրորդ- Միքայել Թեճիրեան (Մոնթրեալ)

Կրտսեր

Առաջին- Տիրան Բարնաքեան (Թորոնթո)

Փոքր

Առաջին- Շահե Բաքիսեան (Թորոնթո)
 Երկրորդ- Ալեքս Օհանեան (Թորոնթո)

600 Մ. ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Երեց

Առաջին- Նարե Էտճու (Թորոնթո)

Կրտսեր

Առաջին- Մեղեդի Մինասեան (Թորոնթո)
 Երկրորդ- Մելանի Չենալեան (Մոնթրեալ)

1000 Մ. ՏՂԱԶ

Կրտսեր

Առաջին- Տիրան Բարնաքեան (Մոնթրեալ)

1000 Մ. ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Երեց

Առաջին- Նարե Էտճու (Թորոնթո)

Կրտսեր

Առաջին- Մեղեդի Մինասեան (Թորոնթո)

ԴՐՕՇԱՐՇԱՄ 4 x 100 ՏՂԱԶ

Երեց

Առաջին- Մոնթրեալ
 Երկրորդ- Թորոնթո

Կրտսեր

Առաջին- Թորոնթո

Ծիլ

Առաջին- Թորոնթո

ԴՐՕՇԱՐՇԱՒ 4 x 100 ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Երեց

Առաջին- Թորոնթո

Ծիլ

Առաջին- Թորոնթո

ԳՈՒՆՆ ՆԵՏԵԼ/ՏՂԱԶ

Երեց

Առաջին- Սերժ Կարապետյան (Մոնթրեալ)
Երկրորդ- Արեգ Զեօհնէլեան (Մոնթրեալ)

Կրտսեր

Առաջին- Սեպուհ Եագուպեան (Թորոնթո)

ԳՈՒՆՆ ՆԵՏԵԼ/ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Երեց

Առաջին- Անիթա Իսկենտերեան (Թորոնթո)

Կրտսեր

Առաջին- Կասիա Ենիգոմուլեան (Մոնթրեալ)
Երկրորդ- Թամար Մուրալեան (Մոնթրեալ)
Երրորդ- Դարա Ելոյեան (Մոնթրեալ)

ՄԷԿ ԶԱՅԼ ՈՍՏՈՒՄ/ՏՂԱԶ

Երեց

Առաջին- Վահէ Մարունեան (Մոնթրեալ)
Երկրորդ- Փիթըր Անտոնեան (Մոնթրեալ)
Երրորդ- Ռազմիկ Շահինեան (Թորոնթո)

Կրտսեր

Առաջին- Գրիգոր Շահինեան (Մոնթրեալ)
Երկրորդ- Վահան Յովաննեսեան (Մոնթրեալ)

Փոքր

Առաջին- Արմեն Պալեոզեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Արմեն Շիրինեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Արա Խանամիրեան (Թորոնթո)

Ծիլ

Առաջին- Արեն Բաբիսեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Տարոն Մուրատեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Ճոնաթան Ամոյեան (Թորոնթո)

ՄԷԿ ԶԱՅԼ ՈՍՏՈՒՄ/ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Երեց

Առաջին- Նայիրի Մանուկեան (Թորոնթո)

Կրտսեր

Առաջին- Մարինա Փիլիպոսեան (Թորոնթո)

Երկրորդ- Թամար Մուրալեան (Մոնթրեալ)
Երրորդ- Կասիա Ենիգոմուլեան (Մոնթրեալ)

Ծիլ

Առաջին- Թամար Թելեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Անյոյ Աւագեան (Թորոնթո)
Երրորդ- Սերլի Բարնաքեան (Թորոնթո)

ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ ՑԱՏԿԵԼ/ՏՂԱԶ

Երեց

Առաջին- Ռազմիկ Շահինեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Վահէ Մարունեան (Մոնթրեալ)

Փոքր

Առաջին- Արմեն Պալեոզեան (Թորոնթո)
Երկրորդ- Արի Տաղեան (Մոնթրեալ)

ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ ՑԱՏԿԵԼ/ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Կրտսեր

Առաջին- Կասիա Ենիգոմուլեան (Մոնթրեալ)

ԱԹԼԵԹԻԶՄԻ ԽՄԲԱՅԻՆ ԱԽՈՅԵԱԼ

Առաջին- Թորոնթո
Երկրորդ- Մոնթրեալ

Մարզախաղերու տիպար մարզիկի մրցանակին արժանացաւ Փրովիտընսէն Էդը. Զորի Կարապետեան, իսկ տիպար մարզիկուհիի մրցանակին՝ քոյր Գարին Մերմեր: Տիպար մասնաճիւղի մրցանակին արժանացաւ Հ.Մ.Ը.Մ. Լոնտոն:

*Երեց՝ 18 տարեկանէն վեր, կրտսեր՝ 16-18 տարեկան, փոքր՝ 13-15 տարեկան, ծիլ՝ 11-12 տարեկան:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԱՂՏԱՏԻ ՄԱՍՆԱԾԻՒԻՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

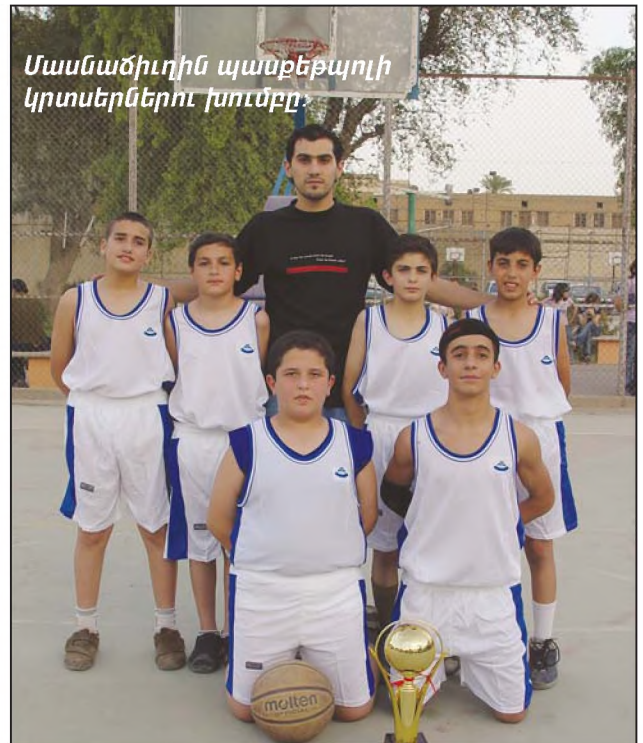
Հ ա կ ու ա կ Իրաքի մէջ տիրող քաղաքական ու ապահովական ծանր պայմաններուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պաղտատի մասնաճիւղը իր կարելին ի գործ կը դնէ ոչ միայն դժուարութիւններ յաղթահարելու, այլեւ՝ բոլոր մարզիկներն ու սկսողները համախմբելու եւ Իրաքի մէջ տեղի ունեցող տարբեր մարզախաղերու մրցաշարքերուն լաւ արդիւնքներ արձանագրելու համար:

Այդ հետեւողական աշխատանքին շնորհիւ է, որ վերջերս, Հ.Մ.Ը.Մ. Պաղտատ տեղական մրցաշարքերուն արձանագրեց շատ կարեւոր արդիւնքներ:

Այսօր, Իրաքի ազգային հաւաքականներուն մէջ Հ.Մ.Ը.Մ. Պաղտատ ունի 19 մարզիկ:

Իրաքի թենիսի աղջկանց ախոյեանքոյր Մարալ Խաչիկ Մինասեան:

Մասնաճիւղին պասքեթպոլի կրտսերներու խումբը:

Մասնաճիւղին պասքեթպոլի Բ. խումբը:

ՏՀճԻ մէջ (Հիւսիսային Իրաք) տեղի ունեցած Իրաքի թենիսի աղջկանց ախոյեանութեան մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ական Մարալ Խաչիկ Մինասեան հանդիսացաւ առաջին: Մարալ, որ ծնած է Պաղտատ (1984ին), առաջին անգամը էջ, որ յաջողութիւն կ'արձանագրէ:

Նոյեմբերին, ան Իրաքը ներկայացուց Եգիպտոսի մէջ տեղի ունեցած արաբական երկիրներու թենիսի աղջկանց ախոյեանութեան:

Իրաքի փոքրերու եւ կրտսերներու պասքեթպոլի ախոյեանութեան մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ. Պաղտատի երկու խումբերն ալ տիրոսին տիրացան՝ իրենց կատարած բոլոր մրցումներուն յաղթանակներ արձանագրելով:

Իրաքի թենիսի աղջկանց խմբային ախոյեանութեան մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ. հանդիսացաւ առաջին: Պոլինկի տարբեր դասակարգերու մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ. հանդիսացաւ առաջին եւ չորրորդ:

Պատմինթրնի ախոյեանութեան մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ. հանդիսացաւ երրորդ:

Քոնկ Ֆուլի արաբական ակումբներու ախոյեանութեան մրցումներուն Հ.Մ.Ը.Մ. գրաւեց պատուաբեր երրորդ դիրքը:

ԼԻՔԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐԸ Կ'ԱՅՑՑԵԼԵՆ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆՆԵՐՈՒ

նաև որովհետև, միշտ ձգտելով լավագույնին:

Բացման խօսքին ետք, զինուորները տողանցքով բարեկեցին սկաուտներուն եւ սահիկներու ցուցադրութեամբ ներկայացուցին բանակին առօրեայ գործունէութիւնը եւ պարտականութիւնը, ապա անոնք կենդանի պատկերով մը ներկայացուցին իրենց ռազմական կարողութիւնները: Այնուհետեւ, սկաուտները հիւրասիրուեցան իրենց համար պատրաստուած յատուկ վրանի մէջ:

Հիւրասիրութենէն ետք, մասնաճիւղի անդամներուն անունով խօսք առաւ փաղանգապետ եղբ. Անդօ Պալապանեան եւ ներկաներուն անունով շնորհակալութիւն յայտնեց զինուորներուն՝ իրենց տարած անխոնջ աշխատանքին համար: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ սիրալիր հիւրընկալութեան համար: Այցելութիւնը իր աւարտին հասաւ, երբ փաղանգապետ եղբայրը մասնաճիւղին անունով պատրաստուած յուշանուէրը յանձնեց զօրամասի հրամանատարին եւ անոր նուիրեց երէցական փողկապ: Սկաուտները հրաժեշտ

Մարիա Չոլաքեան ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պուրծ Համուտի մասնաճիւղի «Լիզէն Զաքարեան» երէց փաղանգի եւ «Շուշի» պարմանուհի փաղանգի սկաուտները Կիրակի, 25 Նոյեմբեր 2007ին, Լիբանանի անկախութեան տօնին առիթով այցելեցին Պուրծ Համուտի քաղաքապետարանի դաշտին վրայ գտնուող իրանանեան բանակին:

Մասնաճիւղին զոյգ փաղանգները 20 անդամները, իրենց պատասխանատուներուն ընկերակցութեամբ, սիրալիր հիւրընկալութեամբ դիմաւորուեցան բանակի հարիւրաւոր անդամներուն կողմէ: Բանակայիններուն անունով բարի գալուստի խօսք արտասանեց զօրամասի հրամանատար՝ զնդ. Սեպա: Ան իր խօսքին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց սկաուտներուն, որոնք անկախութեան տօնին առիթով կը յիշեն բա-

նակը, կը զնահատեն եւ այս զնահատանքը կը ցուցաբերեն իրենց այցելութեամբ: Ան նաեւ նշեց, թէ ինչպէս բանակը իր պարտականութիւնը կը կատարէ՝ ապահովելով երկրին անվտանգութիւնը, նոյնպէս այլ ամէն սկաուտ պարտականութիւն ունի իբրեւ լիբանանցի անհատ՝ պահպանել բնութիւնը եւ ուշադիր ըլլալ երկրի մաքրութեան եւ օրի-

ԼԻՒԱՆԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐԸ Կ'ԱՅՑՑԵԼԵՆ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆՆԵՐՈՒ

նաև որովհետև, միշտ ձգտելով լավագույնին:

Բացման խօսքին ետք, զինուորները ստղանցքով բարեկեցին սկաուտներուն եւ սահիկներու ցուցադրութեամբ ներկայացուցին բանակին առօրեայ դործունէութիւնը եւ պարտականութիւնը, ապա անոնք կենդանի պատկերով մը ներկայացուցին իրենց ռազմական կարողութիւնները: Այնուհետեւ, սկաուտները հիւրասիրուեցան իրենց համար պատրաստուած յատուկ վրանի մէջ:

Հիւրասիրութենէն ետք, մասնաճիւղի անդամներուն անունով խօսք առաւ փաղանգապետ եղբ. Անդօ Պալապանեան եւ ներկաներուն անունով շնորհակալութիւն յայտնեց զինուորներուն՝ իրենց տարած անխոնջ աշխատանքին համար: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ սիրալիր հիւրընկալութեան համար: Այցելութիւնը իր աւարտին հասաւ, երբ փաղանգապետ եղբայրը մասնաճիւղին անունով պատրաստուած յուշանուէրը յանձնեց զօրամասի հրամանատարին եւ անոր նուիրեց երէցական փողկապ: Սկաուտները հրաժեշտ

Սարիա Չոլաքեան ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրծ Համուտի մասնաճիւղի «Լիզէն Զաքարեան» երէց փաղանգի եւ «Շուշի» պարմանուհի փաղանգի սկաուտները Կիրակի, 25 Նոյեմբեր 2007ին, Լիբանանի անկախութեան տօնին առիթով այցելեցին Պուրծ Համուտի քաղաքապետարանի դաշտին վրայ դտնուող լիբանանեան բանակին:

Մասնաճիւղին զոյգ փաղանգները 20 անդամները, իրենց պատասխանատուներուն ընկերակցութեամբ, սիրալիր հիւրընկալութեամբ դիմաւորուեցան բանակի հարիւրաւոր անդամներուն կողմէ: Բանակայիններուն անունով բարի գալուստի խօսք արտասանեց զօրամասի հրամանատար՝ զնդ. Սեպա: Ան իր խօսքին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց սկաուտներուն, որոնք անկախութեան տօնին առիթով կը յիշեն բա-

նակը, կը զնահատեն եւ այս զնահատանքը կը ցուցաբերեն իրենց այցելութեամբ: Ան նաեւ նշեց, թէ ինչպէս բանակը իր պարտականութիւնը կը կատարէ՝ ապահովելով երկրին անվտանգութիւնը, նոյնպէս այլ ամէն սկաուտ պարտականութիւն ունի իբրեւ լիբանանցի անհատ՝ պահպանել բնութիւնը եւ ուշադիր ըլլալ երկրի մաքրութեան եւ օրի-

տուրն այն յոյսով, որ յառաջիկայ տարիներուն դարձեալ կը տեսնուին եւ իրենց երախտագիտութիւնը կը յայտնեն բանակին՝ իր տարած մեծ աշխատանքին համար:

ՄԱՍՆԱՃԻՂԻՆ ՎԵՐԱՍՈՒՏԸ

Բանակայիններու այցելութեան ձեռնարկը եկաւ մասնաճիւղին պաշտօնական վերամուտէն ամիս մը ետք: Արդարեւ, 2007-2008 տարեշրջանի վերամուտի հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 14 Հոկտեմբեր 2007ին, Ազգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Գոլէճի շրջափակէն ներս: Հանդիսութիւնը սկսաւ յետմիջօրէի ժամը 5ին, շրջանէն ներս տողանցքով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի շէփորա-

խումբին առաջնորդութեամբ, ապա սկսուող քոյր-եղբայրները ուղղութեան Ազգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Գոլէճի դաշտը, որ ամբողջութեամբ լեցուած էր մասնաճիւղի քոյր-եղբայրներուն պատրաստած ձեռային աշխատանքներով:

Պաշտօնական հանդիսութեան, մասնաճիւղի ծնողներու կողքին ներկայ էին Արսէն Քհնյ. Գասապեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչը, Շրջանային Սկսուող Խորհուրդի ներկայացուցիչը, Շրջանային Խմբապետական կազմը, մասնաճիւղի վարչութիւնը եւ խորհուր-

դը, Գոլէճի տնօրէն եղբ. Վիգէն Աւագեան, ինչպէս նաեւ մասնաճիւղի նախկին խմբապետները:

Հանդիսութիւնը սկսաւ դրօշակի պաշտօնական արարողութեամբ, ուր շէփորախումբի քայլերգներու նուագով դրօշակները բարձրացան, որմէ ետք տեղի ունեցաւ դրօշակի արարողութիւն, աստիճանատուջութիւն եւ վիտէօ երիզի ցուցադրութիւն: Ներկաներուն ցուցադրութեան 2006-2007 տարեշրջանի բանակումի լուսանկարները: Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ Սկսուող Խորհուրդի պատրաստած հիւրասիրութեամբ, որմէ ետք Պուրճ Համուտի երկինքը լուսաւորուեցաւ զանազան տեսակի պայթուցիկներու լոյսերով:

ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ՄԱՍՆԱՃԻՂԻ ԱՐԻ Բ. ԽՈՒՄԲԻՆ ՄԻՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ՄՐՅԱՇԱՐՔԸ

**Թղթակից
ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ**

Կիրակի, 4 Նոյեմբեր 2007ի առաւօտեան ժամը 11ին, Ազգային Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Գոլէճի դաշտին վրայ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի Արի Բ. խումբին մինի ֆութպոլի մրցաշարքը:

Մրցաշարքին մասնակցեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրութի մասնաճիւղի Արի Ա. եւ Բ. խումբերը, Ժրտէյտէի մասնաճիւղի Արի Ա. եւ Բ. խումբերը, Անթիլիասի մասնաճիւղի Արի խումբը եւ Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի Արի Ա. եւ Բ. խումբերը:

Վիճակաձգութեամբ որոշուեցաւ մրցաշարքին ընթացքը:

Բացումը կատարեց Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի Արի Ա. խումբը՝ ընդդէմ Անթիլիասի մասնաճիւղի Արի խումբին: Բացման մրցումը վերջ գտաւ պուրճ Համուտցիներու յաղթանակով: Խումբը յաղթելէ ետք նաեւ Ժրտէյտէի մասնաճիւղի Արի Ա. խումբին, հասաւ աւարտական: Մասնաճիւղին Բ. խումբը, որ վիճակաձգութեամբ հասած էր կիսաւարտական, իր կարգին, յաղթելէ ետք Պէյրութի մասնաճիւղի Արի Ա. խումբին, հասաւ աւարտական: Հետեւաբար, աւարտական խաղը իրարու դէմ հանեց Պուրճ Համուտի Արի Ա. եւ Բ. խումբերը:

Բոլուն պայքար մղելէ ետք, Արի Բ. խումբը տարաւ յաղթանակը: Մասնաճիւղին միաւորի խմբապետուհին բաժակը յանձնեց ախոյեաններուն: Ապա, ցնծութեան միջնորդութիւնով մէջ տօնուեցաւ յաղթանակը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՄՍԵԼՈՅԻ ՄԱՍՆԱԾԻՒՂԻ ՄԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

Թղթակից ԱՄՍԵԼՕ

ՀՄԸՄ-ի Այլմերյի մասնաճիւղը սկսում է տարեկան իր բանակումը կատարեց 60 հոգիով՝ 30 սկաուտներ եւ 20 երախաներ, «Անի» Հայ Մշակութային Միութեան փոքրիկներ:

Բանակումին վերջին օրը տեղի ունեցաւ սկաուտական երգման արարողութիւն եւ խարուկահանդէս, ներկայութեամբ Հոյանտայի Հայրապետական Պատուիրակի փոխանորդ Տաթև Վրդ. Յակոբեանի եւ սկաուտներու ծնողներու:

Եռօրեայ բանակումը ունեցաւ սկաուտական ճոխ յայտագիր: Բանակողները իրարմէ բաժնուեցան լաւ տպաւորութիւններով եւ հաճելի յիշատակներով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՄՄԱՆԻ ՄԱՍՆԱԾԻԻՂԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

Չուարթ Տեմիրձեան ԱՄՍԱՆ

ՀՄԸՄ-ի Ամմանի մասնաճիւղը տարեկան իր բանակումը կատարեց 11-15 Հոկտեմբեր 2007ին, Ամմանէն 1.5 ժամ հեռու գտնուող Շաթանա գիւղին լատիւններու վանքին մէջ:

Շաթանայի բանակավայրը նորութիւն էր ՀՄԸՄ-ի սկաուտներուն համար, որոնք խանդավառ եւ յիշատակելի պահեր ապրեցան իրենց պատասխանատուներուն հետ: Բանակումին մասնակցեցան 55 սկաուտներ:

Խմբապետական կազմը եւ Բ. կարգի սկաուտներէն երկու խմբակ օր մը առաջ մեկնեցան բանակավայր, ուր տեսան անհրաժեշտ պատրաստութիւններ:

Յաջորդ առաւօտեան իրենց միացան արի-արենոյճներն ու գայլիկները:

Գայլիկներն ու սկաուտները հինգ օրուան տեւողութեան ունեցան յատուկ յայտագիրներ: Ամէնէն հետաքրքրականը եղաւ դէպի գիւղ արշալը: Բանակողները այցելեցին գիւղացիներու բնակարանները եւ ծանօթացան անոնց գիւղին եւ կեանքին: Նորութիւն էր իմանալ, որ Հայկական Յեղասպանութենէն ետք բազմաթիւ հայեր ապաստանած էին Շաթանա: Շատեր տուն-տեղ ապահոված էին գիւղացիներու մօտ, իսկ հիւանդ եւ տկար հասնողներ մահացած եւ թաղուած էին գիւղին շրջակայքը:

Բանակումին դաստիարակչական յայտագիրը եղաւ շատ ճոխ եւ ընդգրկեց հետեւեալ նիւթերը.-

● ՀՄԸՄ-ի համագաղութային կառույցը:

● Սկաուտական սուլիչներ եւ պահակութիւն:

● Յորդանանի հայ գաղութին կազմութիւնը:

● Սարգիս Կուկունեանի արշաւանքը:

● Կոմիտաս Վարդապետի եւ Խրիմեան Հայրիկի կեանքերը:

● Հայկական Յեղասպանութեան մասին օտար վկաներու եւ պատմաբաններու վկայութիւնները:

● Հայկական միութիւններու եւ կուսակցութիւններու ծանօթացում:

Բանակումը աւարտեցաւ աւանդական խարուկահանդէսով: Կրտսեր գայլիկները իրենց ծնողներուն հետ ճամբէն ետք, յաջորդ օր յայտագիրը շարունակուեցաւ մինչեւ կէսօր: Բանակողներ չուզեցին հեռացան բանակավայրէն, յուսարով որ միշտ կը կրկնուին նման յաջող եւ օգտաշատ բանակումներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԲՈՒՒՅՈՒՄ-Ի ՄԱՍՆԱԾԻՂԻՆ ՉՈՐՄՕՐԵԱՅ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

Յովհաննես Սերրբեան
ԲՈՒՒՅՈՒՄ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Բուլեթի մասնաճիղին սկաուտութիւնը տարեկան իր բանակումը կատարեց 11-14 Հոկտեմբեր 2007ին, պետական բանակավայրի մէջ, մասնակցութեամբ 150 սկաուտներու:

Բանակումը կ'առաջադրեր սկաուտական տեսական գիտելիքները ամրապնդել գործնական աշխատանքներով:

Բանակումին յայտագիրը ծոխ էր եւ այլազան. ձեռային աշխատանքներու պատրաստութիւն, զարգացման եւ մարզական մրցումներ, սկաուտական նիւթերով դասախօսութիւններ եւ այլն:

Բանակումին ընթացքին տեղի ունեցաւ խարուկահանդէս: Ներկայ էին ազգային մարմիններու ներկայացուցիչներ, Առաջնորդ Կորին Արք. Պապեան եւ ծնողներ:

Խարուկահանդէսին ընթացքին տեղի ունեցաւ սկաուտական կարգերու տուչութիւն եւ վկայագիրներու բաշխում: Այս առիթով խօսք արտասանեց մասնաճիղի ատենապետ եղբ. Գեորգ Չաղյասեան: Ան գնահատեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ծառայութիւնները եւ աշխատանքները գաղութին մէջ, նաեւ դերը՝ մատղաշ սերունդներու դաստիարակութեան մէջ:

Խօսք արտասանեց նաեւ Կորին Արք. Պապեան:

Բանակողները դաստիարակչական յայտագիրներու պահուսն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱԹՅՆՔԻ ԵՒ ԳՈՔԻՆԻՈՅ ՄԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒ ԾՈՂԱՆՑՔԸ

Լոռի Պարագեան ԱՅԵՆՔ

2007 ին եւս, տպաւորիչ ներկայութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Աթէնքի եւ Գոքինիոյ սկառուտական կազմերը տողանցեցին Յունաստանի ազգային տօնին առիթով, Նէա Ջմիռնիի եւ Նիֆէայի քաղաքապետարաններուն կողմէ կազմակերպուած տարեկան տողանցքներուն:

Երկու մասնաճիւղերէն ալ մասնակցեցան մրջնիկներ, գայլիկ-արծուիկներ, սկառուտ-արենոյճներ, երէց-պարմանուհիներ եւ խմբապետական կազմը՝ սկառուտական պաշտօնական տարազով եւ Եռագոյն փողկապով:

Աթէնքի մասնաճիւղը մասնակցեցաւ 60, իսկ Գոքինիոյ մասնաճիւղը՝ 80 տարագաւորներով:

Չոյգ տողանցքներու աւարտին, Ֆիքսի «Արամ Մանուկեան» եւ Գոքինիոյ «Չաւարեան» ակումբներէն ներս տեղի ունեցան խմբաւորումներու փոխանցման արարողութիւններ, որոնց ընթացքին մրջնիկներ դարձան գայլիկ, գայլիկներ՝ սկառուտ եւ սկառուտներ՝ երէց: Ապա, տեղի ունեցան գայլիկներու խոստման, սկառուտներու եւ երէցներու երդման արարողութիւններ, ինչպէս նաեւ՝ սկառուտներու պաշտօնատու-

չութեան հանդիսութիւններ:

Աթէնքի մասնաճիւղի խոստման եւ երդման արարողութիւններուն, Եռագոյն փողկապները քոյրերուն եւ եղբայրներուն փոխանցեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջանային Սկառուտ. Խորհուրդի ատենապետ եղբայր Յարութիւն Մանուկեան:

Թէ՛ Աթէնքի եւ թէ՛ Գոքինիոյ սկառուտական կազմերուն գործունէութիւնները փակուեցան ակումբէն ներս ղրօշակի աւանդական արարողութիւններով:

«ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ» ՇՔԱՆՇԱՆԻ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ՝ ԳԱՄԻՇԼԻԻ ՄԷՋ

Մարալ Կենճոյեան ԳԱՄԻՇԼԻ

ՀՄԸՄ-ի Գամիշլիի գրասենեակին մէջ կազմակերպուած հանդիպումի մը ընթացքին, փաստակաւոր ՀՄԸՄ-ական եղբ. Վարդգէս Սիմոնեան արժանացաւ «Ծառայութեան» շքանշանի:

Շքանշանի տուչութեան ներկայ գտնուեցան ՀՄԸՄ-ի Գամիշլիի մասնաճիւղի վարչութիւնը, Սկառու. Խորհուրդը եւ Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան անդամ եղբ. Մկրտիչ Գրիգորեան: Ներկաները շնորհաւորեցին պարգե-

ւատրեալ եղբայրը եւ քաջառողջութիւն ու յարատեւութիւն մաղթեցին անոր:

ԵՂԲ. ՎԱՐԴԳԷՍ ՍԻՄՈՆԵԱՆ
Վաստակաշատ եղբ. Վարդգէս Սիմոնեան ՀՄԸՄ-ի շարքերուն անդա-

մակցած է 1947ին, իբրեւ գայլիկ, ապա՝ սկառու: Եղած է Սկառու. Խորհուրդի անդամ, 1957-1963՝ «Արեւելք-Մարգաշխարհ» ամսաթերթի թղթակից:

Եղբ. Սիմոնեան մասնակցած է ՀՄԸՄ-ի Մերձաւոր Արեւելքի Շրջանային Վարչութեան կազմակերպած մարզական եւ սկառուական դպրոցներուն, 1959ին: Մասնակցած է բազմաթիւ բանակումներու: 1961-1979, ան մաս կազմած է ՀՄԸՄ-ի Գամիշլիի մասնաճիւղի վարչութեան, իսկ 1979-1982 եղած է ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան անդամ:

With the compliments of

Restaurant Al-Mayass

ԵՂԲ. ՍԵՐԳՕ ԻՍԿԱՀԱՏԵԱՆԻ ԿՈՐՈՒՄՏԸ

Կարպիս Գույումճեան ԱՅԵՆԲ

2 007ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Աթէնքի ընտանիքը իր վեթերան եղբայրներէն Փանոսի, Աբրահամի, Պօղոսի եւ Պետրոսի կորուստէն ետք, ունեցաւ նաեւ անակնկալ այլ կորուստ մը, որ մեծ ցաւ պատճառեց բոլորին:

Յաւէտ մեկնող մեր բոլոր եղբայրները պիտի ապրին մեր յուշերուն մէջ: Անոնք պիտի հրճուին տեսնելով յարածուն գործունէութիւնը միութենական իրենց եղբայրներուն, որոնք իրենց ճամբէն քայլելու ուխտը բրած են:

Եղբայր Սերգօ ծնած էր Ֆիքսի հայ գաղութը, 1932ին: Յաճախած էր գաղթական Ս. Կարապետ եկեղեցի-դպրոցը: Ամուսնացած էր Սոնիա Պոյաճեանի հետ եւ բախտաւորուած երկու գաւակով՝ Լեւոն եւ Մէյրի:

Անվարան կարելի է ըսել, որ եղբ. Սերգօ, իր ամբողջ կեանքին ընթացքին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր աշխատանքներուն մէջ, առաջնահերթ ու գործնական ներկայութիւն եղաւ:

Ան իր փոքր տարիքէն եղաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գայլիկ, սկաուտ, մարզիկ, մասնաճիւղի եւ Երջանային Վարչութեան անդամ: Մասնակցեցաւ սկաուտական բանակումներու եւ Ներկայացուցչական, Պատգամաւորական, դիւանական բազմաթիւ ժողովներու, ներկայացնելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յունաստանի ընտանիքը:

Հ.Մ.Ը.Մ.էն ներս, եղբ. Սերգօյի ունեցած վարչական-կազմակերպչական յարատեւ գործունէութեան առ ի գնահատանք, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Երջանային Վարչութիւնը զինք արժանացուց «Մառա-

Անցեալին, ՃՈՆԴԵԱՆ եւ Չատուան տօներուն առիթով, Աթէնքի եւ Սելանիկի մէջ, մարզատեղիներու ընկերակցութեամբ եւ մեծ խանդավառութեամբ, արշաւներ տեղի կ'ունենային Հ.Մ.Ը.Մ.ի Աթէնքի եւ Սելանիկի պատրաստուած տղոց եւ աղջկանց խումբերուն միջեւ, բաժակի մրցումներ եւ հաւաքոյթներ՝ հայաշունչ մթնոլորտի մէջ:

Նկարը՝ 1952ին, Սելանիկի մէջ, Աթէնքի յաղթական տղոց խումբին պարգեւատրումը:

Չախէն աջ կ'երեւին Մանուկ Գասպարեան, Օննիկ Իսիրիկեան, Գրիգոր Ալթունեան, Խաժակ Չաճիպօղոսեան, Սկրտիչ Տէօնեան, բաժակը ստացող խմբապետ Սերգօ Իսկահատեան, Լեւոն եւ Թագուի Գայեան ամուլը, բաժակը յանձնող Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սելանիկի մասնաճիւղին ատենապետ եղբ. Խաչիկ Բարթեւեան, Վահագն Աբրահամեան եւ Սերգօ Յովհաննէսեան:

յութեան» շքանշանի:

Եղբայր Սերգօյին յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ Նէոս Գոգմոսի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ, ներկայութեամբ բազմաթիւ սգակիրներու եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու: Դազաղը ծածկուած էր Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշով: Դազաղին կողքին պատուի կանգնած էին Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտներն ու արենոյշները:

Արարողութեան աւարտին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքին կողմէ եղբ. Յակոբ

Եթիմեան դամբանական խօսքով մը անդրադարձաւ եղբոր կեանքին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ունեցած ներդրումին:

Ապա, ան Հ.Մ.Ը.Մ.ի կողմէ ցաւակցութիւններ յայտնեց հանգուցեալին կողակիցին եւ գաւակներուն:

Եղբայր Սերգօ, Հ.Մ.Ը.Մ.էն ներս տարիներ շարունակ հետզ գործակցելու, յուզումով կարողացայ գրել այս քանի մը տողերը քեզի համար:

ՀԵԹԻԱԹ

ՉԻԻՆԵՐՈՒ ԹԱԳՈՒՀԻՆ ԵՒ ՄԱՌՈՅՑՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱԲՈՐԸ

Չիւներու թագուհին կը բնակէր պսպղուն ձիւներով շինուած պալատի մը մէջ: Պալատը պաշտպանուած էր հսկայ ձիւնեմարդու մը կողմէ, որ կատաղօրէն ձիւնեգնդակ կը նետէր անոր մօտեցողներուն:

Ձիւներու թագուհին ունէր մոգական մատանի մը, որ զինք զօրաւոր կը դարձնէր: Ան շատ կը սիրէր ամբողջ շրջանը ծածկել ձիւնով: Ոչ միայն կը վայելէր այդ գեղեցիկ տեսարանը, այլեւ՝ կը կարծէր, թէ հաճելի է մարդիկը ձիւնով անհանգստացնել:

Բլուրին միւս կողմէ կ'ապրէր սառույցներու թագաւորը, որուն պալատը ամբողջութեամբ շինուած էր շաքո-շաքո դասած սառույցի սրածայր կտորներով: Թագաւորը կը նախանձէր, որ իր դրացին կրնար այդքան տակնուվրայութիւն ստեղծել եւ կ'ուզէր տիրանալ անոր մոգական մատանին: Երկար մտածելէ ետք, սառույցներու թագաւորը իր հաւատարիմ եղիամին հետ ուղղուեցաւ ձիւներու թագուհին պալատը:

Ձիւնեմարդը տեսաւ գանոնք, պատրաստուեցաւ ձիւնեգնդակ մը նետելու, սակայն սառույցներու թագաւորը պոռաց. «Կա՛ց, աշակերտները ձիւնեմարդ չինելու մրցում ունին եւ կ'ուզեն, որ դուն ըլլաս թագաւորը»:

հիւսիսային հովը աճապարանքով մեկնեցան, իսկ սառույցներու թագաւորը եւ եղիամը լծուեցան դուրծի: Անոնք շուտով պալատին մուտքը ծածկեցին սառույցի հաստ խաւով: Քիչ ետք ձիւներու թագուհին որոշեց դուրս ելլել եւ քիչ մը աւելի ձիւն տեղացնել: Սակայն հազիւ քայլ մը առած՝ ան սահեցաւ եւ գետին ինկաւ: Մոգական մատանին սահեցաւ անոր մատէն:

Յաջորդող քանի մը օրերուն սառույցներու թագաւորը սքանչելի ժամանակ անցուց: Սառնամանիք էր օդը հետզհետէ աւելի ցրտեց: Ինքնաշարժներ ճամբաներուն գրայ սահեցան եւ ջուրի խողովակներ ճաթեցան: Տանիքներէն հոսող ջուրը սառույցի վերածուեցաւ եւ մարդիկ ամուր փակեցին դուռ ու պատուհան:

Սառույցներու թագաւորը երջանիկ էր, սակայն ան ուզեց տիրանալ նաեւ ձիւներու թագուհին պալատին: Անգամ մը եւս սառույցներու թագաւորը եւ եղիամը ճամբայ ելան դէպի բլուրին միւս կողմը, սակայն ձիւներու թագուհին եւ իր զօրքը պատրաստ կը ըստպասէին:

Ձիւնեմարդը եւ Պ ա տ եր ա գ մ ր

սկսաւ ձիւներու թագուհին պարտաին տիրանալու համար եւ ձիւնամրրիկն ու փոթորիկը յաջորդեցին իրարու: Մարդիկ չէին հասկնար, թէ ինչ կը պատահէր: Կռիւի ժամանակ ձիւնեմարդը սահեցաւ ու ինկաւ: Յաղթական սառույցներու թագաւորը բարձրացուց իր սուրը եւ մատանին ինկաւ ձեռքէն:

Ամէն մարդ արձանացաւ, երբ արեւը իր ճառագայթը երկարեց, երկարեց... յափշտակեց մատանին եւ գայն իր մատը անցուց: «Հիմա ե՛ս եմ ամէնէն զօրաւորը», - ըսաւ ան, - «բաւական վայելեցինք այս ցուրտ օրը: Ասկէ ետք դարուն պէտք է ըլլայ»:

Արեւը իր տաք մատներով դպաւ սառույցներու թագաւորին, ձիւններու թագուհիին եւ անոնց օգնականներուն, որոնք մէկ առ մէկ հալեցան:

Ի՞նչ կ'ը փԱՓԱՔԻՄ ԸԼԼԱԸ ԱՊԱԳԱՅԻՆ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Ամէն մարդ որոշ տարիքի մը կը փափաքի ուսուցիչ կամ ուսուցչուհի ըլլալ: Սակայն, հետագային, բոլորը չէ որ դէպի ուսուցչութիւն կ'ողողուն:

Ժամանակին, ուսուցիչ ըլլալու համար կը բաւէր որ մարդ մասնագիտանար նիւթի մը մէջ եւ վկայականի մը տիրանար: Այսօր, ինչպէս ամէն բան, ուսուցչութիւնը եւս կատարելագործուած ասպարէզ է: Չի բաւեր որ մարդ միայն իր դասաւանդելիք նիւթը գիտնայ, ան պէտք է տիրացած ըլլայ նաեւ դասաւանդման յատուկ վկայականի: Ծանօթ ըլլալ մանկավարժական հիմնական սկզբունքներու եւ գիտնայ արդի արհեստագիտական միջոցները լաւապէս օգտագործել դպրոցէն ներս:

Ուսուցիչը իր նիւթին լաւապէս տիրապետած եւ անոր կապուած նորութիւններուն հետեւող մարդն է, որ նկարագրողով պէտք է ըլլայ համբերատար եւ հոգատար:

ԿԱՏՈՒՆ

դիւրութեամբ շրջելու գիշերը, ինչպէս ցերեկը:

Կատուն բացառիկ լսողութիւն ունի: Ան կրնայ լսել նոյնիսկ ամէնէն թեթեւ ձայնը: Անոր ականջը կրնայ «որսար» այն շատ սուր ձայները, զորս մարդ արարածը անկարող է լսելու: Երբ մութ գիշերուան մէջ կատուն 15 մեթր հեռու գտնուող մուկ մը թեթեւ ձայն հանէ, կատուն կը լսէ գայն:

Գիշերը կատուն պեխերը շատ օգտակար են իրեն համար: Երբ ան կը քսուի սեղանի մը, աթոռի մը կամ ծաղկամանի մը, անոր երկար պիրկ թելերը գայն կը քննեն զգուշութեամբ:

Այս ձեւով կատուն կը գանազանէ առարկային շրջագիծերը եւ ձեւը:

ՅԱՆՏԵԼՈՒԿ

Ո՞վ է, ի՞նչ է: Տունը փոքրիկ, մուտքը մեծ, միայն ինքն է տանը մէջ: (Պատասխանը՝ յաջորդիկ: Նախորդ հանելուկին պատասխանն էր

ժամացոյցի սլաքներ):

Գիշերուան թագաւորը՝ կատուն մութէն չի վախնար: Ընդհակառակը, անոր փափանց լաւ զարգացած զգայարանները կարելիութիւնը կու տան անոր

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԱՂՏԱՏԻ ՊԱՍՔԵԹՊՈՒԻ ԽՈՒՄԲԸ

